

PÁLYÁZAT

**A Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola,
Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola,
Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény
intézményvezetői állásának betöltésére**

Pályázó: Dr. Benczéné Csorba Margit

7400 Kaposvár, Zárda u. 20.

benczecsMargit@gmail.com

06309360544

2023. március 20.

Pályázat

a Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola,
Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, Kollégium, Egységes
Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

intézményvezető
(magasabb vezető)
munkakör/feladatkör betöltésére

Pályázó: Dr. Benczéné Csorba Margit

Pályázat azonosító: TK/139/HR/00015-1/2023

Pályáztató: Belügyminiszter

Munkavégzés helye: Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola,
Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő
Nevelés-Oktatást Végző Iskola, Kollégium,
Egységes Gyógypedagógiai Módszertani
Intézmény
Somogy Vármegye
7400 Kaposvár, Bárczi Gusztáv utca 2.
OM: 038551

Benyújtás dátuma: 2023. március 20.

3. Motivációs levél

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása a magyar iskolarendszerben jelentős változásokon ment keresztül, a résztvevők köre, a struktúra átrendeződött, szervezetfejlesztések indultak el. Az oktatási esélyegyenlőség növelése érdekében a gyógypedagógiai intézmények megújultak, ez ma is tart. A szegregált nevelés-oktatás mellett az EGYMI-k szakmai segítő hálózata az integrációban, minden nevelési-oktatási területen, óvodától a középiskoláig, utazó gyógypedagógiai szolgáltatással jelen van ezért végtelenül nagy a felelősségünk. Ahhoz, hogy jól működjön intézményrendszerünk, együttműködés szükséges, nemcsak egymás között, hanem a fenntartókkal, a szakterületünket érintő szakmai és civil szervezetekkel. Tapasztalataink, gondolataink, javaslataink megosztása viheti előre azt az ügyet, melynek lényege, hogy az érintett gyermekek életét jobbra tegyük. Intézményvezetőként huszonötödik éve vallom, hogy fontos a magas színvonal, olyan gyógypedagógiai centrumokban kell gondolkodnunk, ahol a sérülésspecifikumokhoz igazodó gyógypedagógiai megsegítés feltételei megteremtődnek. A mi dolgunk a kedvező tanulási környezet, azonos szakmai követelmények, elvárások kialakítása érdekében a problémák, nehézségek feltárása. 1998 óta ugyanabban a gyógypedagógiai intézményben vagyok intézményvezető, ahol 1974-ben kezdtem a pályát. Tanítóként, gyógypedagógiai tanárként, pedagógia szakos bölcsészként végig jártam az utat az osztályfőnöki, munkaközösség- vezetői, hallgatói gyakorlatvezetői, igazgató-helyettesi feladatokon keresztül a vezetői megmérettetésig. A vezetésemmel alakult meg az országban az elsők között a kaposvári gyógypedagógiai módszertani központ. Kiváló mentoraimtól, vezetőimtől, tapasztalt kollégáimtól rengeteg támogatást, segítséget, ösztönzést kaptam. Különösen hálás vagyok az előző intézményvezetőnek, Kamper Antalnak, aki folyamatos inspirációval, szakmai és emberi támogatással, építő kritikával segítette vezetői fejlődésemet.

Szakértőként, szaktanácsadóként, mesterpedagógusként bekapcsolódtam a pedagógusminősítésekbe, tanfelügyeletbe, önkéntes segítőként támogatom az értelmi sérültek civil szervezeteit, egyesületeit, részt vettem az Önálló Életviteli Centrumok kialakításában. Előadásokat, érzékenyítő programokat tartottam Debrecen, Pécs, Szeged, Győr, Budapest ítéletábráin a bírák számára. A határon túli intézményeknek konferenciát, szakmai napokat, esélyegyenlőségi rendezvényeket szerveztem kollégáimmal, egyházi összefogással Csíksomlyóra, Csíkszeredára, Gyergyószentmiklósról önkéntes pedagógusokkal, segítő fiatalokkal, a helyi struktúrába építve, tapasztalatainkat átadva. Tevékenységem kiterjed a nemzetközi humanitárius segítségnyújtásra, az önkéntességet vállalók felkészítésére, a hazai és a Hungary Helps Programhoz csatlakozó fiatalok képzésére.

A sérült gyermekek, fiatalok, felnőttek kiszolgáltatottságát érezve indultam el ezen az úton több mint negyven éve. Bejártam Somogyban a hátrányos helyzetű településeket, zsáktelepüléseket, találkoztam pedagógusokkal, polgármesterekkel, szülőkkel, erősítve a különböző közösségek együttműködését a problémák megoldásában, az aktív szerepvállalást.

Intézményvezetőként küldetésnek érzem a speciális nevelésű, hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók, fiatalok minden oldalú megsegítését, az eddig elért eredményeink folytatását, a társadalmi elfogadás, befogadás elősegítését, az intézményben dolgozó közösség tevékenységének támogatását.

4. Történeti kitekintés

Az intézmény arculata, szemlélete, munkássága egybeolvad a mindenkori vezetők szemléletével, munkásságával. **A nagy elődökhöz méltóan** próbáltam mindig képviselni a gyógypedagógia ügyét, tovább erősíteni a közösséget, fejleszteni és megújítani a struktúrát, a szervezetet, a módszertant. Az alapító igazgató, **Bojtay Béla** vezetésével, 5 tanerővel, 74 tanulóval a kaposvári kisegítő iskola 1948-ban nyitotta meg kapuit, majd 21 éven át folyamatos fejlődésen, szervezeti, szerkezeti átalakuláson ment keresztül. A Dél-Dunántúli Régióban kiemelkedő szerepet betöltő, egységes gyógypedagógiai módszertani intézménnyé, forrásközponttá, fejlesztő, tanácsadó központtá vált **Kamper Antal** 28 évig tartó irányításával, 1985-ben új iskola építésével. 1998-tól vettem át a vezetést, igazgatóként, folytatva az aktuális oktatáspolitikai elvárásokhoz igazodó fejlesztéseket, átalakulást, a városi, kistérségi /ma járási/ szakszolgálat kiépítésével, iskolapszichológiai hálózat létrehozásával, az utazó tanári hálózat megerősítésével.

Az első korszak

1948 Alapítás éve, ellátás célcsoportja enyhe értelmi fogyatékos gyermekek.

1982 Feladatellátás bővül középsúlyos értelmi fogyatékossgal.

1987 Az intézmény új telephelyre költözik, feladatellátása bővül: diákotthonnal, speciális szakiskolai ellátással.

1998 Igazgatóváltás: Kamper Antal igazgató 28 év vezetői munka utáni nyugdíjazása óta látom el igazgatói feladataimat.

1999 Feladatellátás bővül: gyógypedagógiai óvodai ellátással.

2001 Utazó gyógypedagógiai hálózattal megkezdődött az integrációs folyamat kialakítása.

Második korszak

2003

Szervezeti és tartalmi megújulás. EGYMI létrehozása. Oktatási alapfunkciók mellett megjelentek az integrált ellátást elősegítő szolgáltatások, szakszolgálatok, pedagógiai szakmai szolgáltatás, pedagógusok továbbképzése, szülői tanácsadás. Kiemelten kezelt terület a sajátos nevelési igényű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztési lehetőségei, integrációjuk megvalósulása érdekében.

Óvoda fejlesztése, hálózat kialakítása a többségi óvodákkal.

2004

Phare-program keretében a hátrányos helyzetű, elsősorban roma gyermekek társadalmi integrációjának elősegítése, fejlesztésük, szülői tanácsadás, családi hétvégék. A védőnői hálózatra alapozva megkezdődött a város periferiáján élő roma *gyermekek korai fejlesztése*, gondozása, a roma családok számára tanácsadás, a "Baba-mama" tanoda, 3 év alatti, óvodás, majd általános iskolás korúaknak.

2005 Szak- és szakmai szolgáltatás kiterjesztése a kistérségre.

2006 Szakmai szolgáltatás HEFOP 3.1.4. keretből, kiterjed a kompetencia alapú oktatás bevezetésére. Szülők, pedagógusok integrációs felkészítése.

2007 Feladatellátás bővül: nevelési tanácsadás.

2008

Iskolapszichológiai hálózat működtetése a középiskola befejezéséig.

Logopédiai ellátás kiterjesztésének megkezdése minden középfokú intézményre, a feladatot ellátó gyógypedagógusok egyetemi beiskolázása.

Felsőfokú képzésben résztvevő pedagógiai hallgatók gyakorlati képzésének bővítése.

2009

Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás kistérségi kiterjesztése.

Regionális szakmai együttműködés bővítése, óvodai, iskolai területen.

„Jó gyakorlatok” kidolgozása, disszeminációja.

Az utazó hálózat fejlesztése, **városi, kistérségi óvodák, iskolák körének bővítése.**

Publikációk szorgalmazása.

Az intézmény önálló szervezeti egységei

a) Óvoda, fejlesztő iskola, általános iskola

b) Speciális és készségfejlesztő speciális szakiskola

c) Diákotthon

d) Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény: pedagógiai szakszolgálatok, pedagógiai szakmai szolgáltatások, utazó gyógypedagógiai hálózat

e) Nevelési Tanácsadó

2010

Munkaközösségek bővítése.

A terápiás fejlesztések sérülés-specifikus bővítése.

Fejlesztő, kutató csoport kiterjesztése: e-tananyag, fejlesztőanyagok, oktatófilmek készítése, viselkedéskutatás, agresszió kezelése.

Iskolai tehetséggondozás szervezeti formáinak kialakítása.

2011 Felnőttképzés intézményi akkreditációjának kidolgozása.

2012 Referencia intézményi szerep előkészítése.

Harmadik korszak

2013. január 1-

Intézményi szervezeti változások – a szakszolgálatok a hatályos jogszabályoknak megfelelően leválasztódnak és önállósulnak. Ezzel egyidejűleg az utazó gyógypedagógiai hálózat megerősödik.

2013. január 1. után az intézményi szerkezet változása további lehetőségeket nyújtva reagál az oktatáspolitikai változásokra. A pedagógiai- szakmai szolgáltatás és a szakszolgálatok átszervezése következtében leválasztódtak az intézményről.

A szakszolgálat járási szintű önállósodása ugyanazon vezetői, személyi, dolgozói formában, ugyanazon tartalommal történt.

Ugyanakkor átalakult az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény területe:

hangsúlyozottabbá vált az integráció, az utazó gyógypedagógiai hálózat fejlesztése, az ehhez igazodó megváltozott pedagógusszerep, vezetői gondolkodás.

2014

Szervezeti változás- Nagybajomi Tagintézmény önkéntes csatlakozása.

Modellértékű mentoráló intézményi cím elnyerése.

Közösségi szolgálat megszervezéséért fogadóintézmények kategóriában kiemelt elismerés.

2015

A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács térségi hatókörű, akkreditált kiváló Tehetségpontja cím ismételt elnyerése, megújítása.

Együttműködés kiépítése az intézményfenntartó és járási önkormányzatokkal, intézményekkel, civil szervezetekkel, alapítványokkal, kisebbségi partnerekkel.

Szülői szervezetek létrehozása, szülői tanácsadás, segélyszolgálat.

Többségi óvodák, iskolák integrációs törekvéseinek segítése.

Minősített referenciainstítúción cím elnyerése.

Intézményi akkreditáció-értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirányon - az

ELTE BGGYK szervezésében.

2016

Határtalanul pályázat, NTP- EFP tehetséggondozó pályázatok megvalósítása.

Mentoráló intézményi módszertani modellek, disszeminációja, adaptációjának támogatása.

Módszertani modellek innovációja:

- „Mindenki tehetséges valamiben”- A tehetséggondozás szerepe és lehetőségei a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésében
- Egészség(L)esen – Egészségnevelési program
- Útjelző - hallgatói képzés a XXI. században

Jelentős sikerek számos sport és kulturális versenyen.

Belső ellenőrzési csoport megalakulása, felkészülés az intézményi önértékelésre, tanfelügyeleti ellenőrzésre, pedagógusminősítésre.

Negyedik korszak

Újabb szervezeti változások, jelentős eredmények, mint a Bázisintézményi, Minősített Tehetséggondozó Műhely cím elnyerése, felkészülés az Ökoiskolára.

2016-2017

Oktatási Hivatal Bázisintézménye cím elnyerése.

Minősített Tehetséggondozó Műhely cím elnyerése, az országban egyedülként képviselve a sajátos nevelési igényű tanulók tehetséggondozását.

Tehetséggondozás protokolljának felülvizsgálata, megújítása.

Megyei Komplex Tanulmányi Verseny szervezése, lebonyolítása.

Dél-Dunántúli Regionális KI-MIT-TUD szervezése, lebonyolítása.

Sikeres minősítő vizsgák, hatékony önértékelési rendszer működtetése.

Útravaló ösztöndíjprogram elnyerése.

45. MAGYE Országos Szakmai Konferencia megszervezése, előadások tartása.

2017-2018

„Emeljete fel, szólni, látni, élni...” – gyógypedagógusok támogató szerepe gyógypedagógiai konferencia keretében, műhelymunkák vezetése.

„A siker kulcsa Te vagy!” szakmai műhelymunka és konferencia, megszervezése, lebonyolítása.

A „Dimenziók 2018” Gyógypedagógiai szerepvállalás, partneri együttműködés konferencián, Budapesten bázisintézményi, integrációt támogató tevékenységünk bemutatása.

Budakeszii Tehetségfesztiválon interaktív műhely vezetése.

A 135 + 1 = A jövő zenéje Ifjúsági közösségfejlesztő program Kodály Zoltán emlékére kiírt projekt megvalósítása.

Bemutató foglalkozások, előadások, szakmai műhelymunka autizmus spektrum zavar témában többségi pedagógusoknak, óvodapedagógusoknak.

Bázisintézményi feladatok ellátása. A szakmai programokon 54 köznevelési intézményből (óvoda, általános iskola, középiskola, szakszolgálat) 189 pedagógus vett részt.

Ökoiskola cím elnyerése, ökoiskolai programok lebonyolítása, természetvédelem, természetszeretetre nevelés, környezettudatosság projekt kidolgozása.

Innováció: Tehetségfejlesztési mérések kidolgozása, pilotként való kipróbálása.

Útravaló ösztöndíj pályázat elnyerése.

Megvalósult a vezető és az intézményegység önértékelése.

Országos, megyei sport és művészeti versenyeken elért első helyezések.

Óvoda tehetséggondozásának szervezése.

Utazó gyógypedagógusok létszámának emelése.

2018-tól - az előző igazgatói pályázatban megfogalmazott fejlesztési elképzelések eredményeivel egybeszerkesztve, tanévenként bemutatva.

Az elmúlt öt év illeszkedett az előző tizenöt évhez, annak folytatásaként a célok, feladatok magas színvonalú szolgáltatásokkal, gyermek, tanuló, szülő, pedagógus és minden intézményi dolgozó, továbbá a fenntartó tankerület, polgármesteri hivatal támogatásával, együttműködésével valósultak meg minden területen. Jelentős pályázatok elnyerésével az infrastrukturális fejlesztések, tárgyi feltételek javultak, eszközellátottságunk gazdagodott a specifikus területeken is. Az intézmény energetikai, akadálymentesítő felújítása után megkezdődött a fejlesztő nevelés-oktatást végző iskolánk és a járási szakszolgálat új épületének kivitelezése, az iskola egyik szárnyának, a súlyos, halmozottan sérült tanulók számára teljes körű felújítása, a szakmai munka megújítása, szakmai anyagok kidolgozása.

Ahogy a múltban, a jelenben is, a speciális feladatok ellátását, célját, működését, kapcsolatrendszerét meghatározza a hagyományokra épülő szervezeti kultúra, rögzített keretek, formák, a közösen kialakított értékrend, gondolkodásmód, szokások és normák. Együttműködésre épülő, szerteágazó szakmai és szervezeti struktúra biztosítja a jelentős szerepvállalást a térség közoktatási hálózatában.

Az intézmény intenzív fejlődése, pozitív megítélése a sikeres pedagógiai programunknak, a szakmai vezetés megerősödésének, a pedagógusok, gyermekfelügyelők kiváló nevelő-oktató munkájának, a gazdasági, technikai dolgozók segítő munkájának, a tanulóink által elért városi, megyei, országos, nemzetközi eredményeknek köszönhető.

2018-2019

Óvoda

Az óvodai létszám folyamatosan emelkedik.

Az autizmussal diagnosztizált gyermekek száma egyre magasabb.

Az óvodai terület szűkké válik a két csoport számára.

Iskola

Az autista, a súlyos, pszichés állapotok száma növekszik.

A terápiás lehetőségekhez nincs elegendő terem, képzett szakember.

Pályázati lehetőség segíti a szakképzettséget, eszközellátottságot.

A tehetséggondozás, hátránykompenzáció magasabb szintre emelkedik, indulnak a lemorzsolódást csökkentő, a pályaaorientációval, a munkába állás lehetőségeivel összefüggő projektek.

„Tehetség és kreativitás” országos konferencián, Budapesten tehetséggondozó jó gyakorlatunk bemutatása.

A „Dimenziók 2019” Megváltozott intézményi szerep, tehetségfejlesztés, digitális ismeretszerzés konferencián, Budapesten Minősített tehetséggondozó műhelyként végzett tevékenységünk bemutatása.

„Jelen kihívásai-a jövő válaszai” konferencia megszervezése, előadások, műhelymunkák vezetése.

Partnerintézményi szerep a Megyei és Városi Könyvtár az EFOP-3.3.2 pályázatában.

Az intézmény fennállásának 70. évfordulója alkalmából szervezett rendezvénysorozat.

Akkreditált Kiváló Tehetségpont cím megújítása.

Autizmus Világnapja alkalmából, a várost megmozgató kék séta és kiállítás rendezése.

KRÉTA napló bevezetése pilot jelleggel.

Bekapcsolódás a Digitális Témahét programjába.

Részvétel a Kaposvári Egyetem kutatásában: „Az elsajátítási motiváció és a végrehajtó funkció szerepe az iskolai teljesítményben” - az első osztályosok tesztelése.

Az 5. évfolyamon az új Nemzedék Központ által kidolgozott tehetségazonosítást támogató online mérés lebonyolítása.

Innováció: tehetségfejlesztési mérések továbbfejlesztése, kipróbálása.

Intézményegység-vezetői és intézményi tanfelügyeletek.

Az utazó gyógypedagógusi hálózat fejlesztése.

Szakiskolai versenyeken való részvétel.

2019-2020

„Mérőföldkövek” – fejlődés, fejlesztés óvodás korban programsorozat.
Az otthoni segítségnyújtás módjai.
Komplex érzékenyítő és családi nap.
Kaposvári Egyetem partnerintézménye cím elnyerése.
Tehetséggondozó tevékenység megújítása.
Az Oktatási Hivatal Bázisintézménye, Ökoiskolai cím ismételt elnyerése.
Iskolakert pályázat elnyerése, a projekt elindítása.
Energiahatékony iskola cím elnyerése.
Microsoft Innovatív Iskola Programba való bekapcsolódás sikeres pályázat eredményeként.
Digitális Témahét programjának kiterjesztése a felső tagozatra.
KRÉTA- e-napló vezetése.
„Más a gyermekem” – szülősegítő, érzékenyítő programsorozat sajátos nevelési igényű integráltan nevelt/oktatott gyermekek nevelő szülők részére.
Tantermen kívüli, digitális munkarendre való gyors, körülményekhez képest zökkenőmentes átállás.

2020-2021

Iskolakert gondozása, fejlesztése.
Egészségtudatos magatartás fókuszba helyezése.
Mezítlábas ösvény kialakítása.
Ovi-focipálya, udvari játékok telepítése.
„A víz érték” projekt, környezetvédelmi témahét online megvalósítása.
TeSzedd!” programban való részvétel.
Szakiskolás fiatalok, pályaaorientációs képzése, illetve önálló életvitelt segítő programokon való részvétele.
„Tanulmányi kirándulások.
Módszertani segédletek, eljárási segédanyagok készítése.
„Segítünk, hogy segíthess” online konferencia.
„Új kor hajnalán” konferencia, jó gyakorlat bemutatása.
Érzékenyítő program és kiállítás az SNI tanulók elfogadásának növelése, társadalmi szemléletformálás érdekében – Fő tér, Európa park.

2021- 2022

Tehetséggondozó programok, tehetségnapok tervezése, szervezése, vezetése.
Járás, regionális, országos rendezvények, szakmai napok szervezése.
Saját folyóirat (Érintő), módszertani kiadványok, filmek, E-tananyagok készítése, kiadása, terjesztése.
Pályázatok – energetikai felújítás befejezése.
Városi Fő téri esélyteremtő rendezvények.
Integrációs-terápiás tábor.
Eszközkölcsönzés.
Külföldi kapcsolatok erősítése.
Európai Unió projektjei a szakmai, tárgyi innovációért.

Pedagógusok mentorálásának támogatása, hálózati együttműködés elősegítése - az integrációban résztvevő óvodapedagógusok, tanítók, tanárok elfogadó és befogadó magatartásának, szakmai munkájának támogatása.

Bemutató órák szervezése a gyógypedagógus és a befogadó pedagógus együttes részvételével – kéttanáros modell.

Microsoft Innovatív Iskola Program magasabb szintre lépés-Showcase School.

Bekapcsolódás az Erzsébet táborokba.

2022-2023

Pályázatok – Járási szakszolgálat, Bárczi EGYMI fejlesztő iskolai épület kivitelezésének megkezdése.

Egységes szakmai szemlélet, szakmai önállóság.

Óralátogatások, minősítések.

Kezdő pedagógusok munkájának figyelemmel kísérése, mentorálás.

Továbbtanulások, pályaaorientációs továbbképzések, szakmai konferenciákon való részvétel.

Tudásmegosztás, disszemináció elősegítése, szakmai műhelymunkák, workshopok, hálózati együttműködés, pedagógusok mentorálása, intézményközi munkaközösségi programok.

Jó gyakorlatok kidolgozása, adaptációs folyamatok támogatása, bázisintézményi, MTM szolgáltatások.

Az intézmény munkájának elismerései

1. Az „OKTATÁSI HIVATAL BÁZISINTÉZMÉNYE” /2017, 2020/cím elnyerése
2. Ökoiskola /2017,2020/ cím elnyerése
3. Minősített referenciaintézmény /2015/ Egységes módszertani intézmény az integráció szolgálatában
4. Intézményi akkreditáció – értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirányon /2015/
5. Mentoráló intézmény /2014/ 6 módszertani modellel
6. „Segítő diákok 2014.” pályázati díj: Kiemelt elismerés befogadó intézmény kategóriában
7. Akkreditált kiváló tehetségpont /2012, 2015,2018, 2021 cím megújítása/
8. Minősített Tehetséggondozó Műhely /2018, 2021 a cím megújítása/
9. A Kaposvári Egyetem Partnerintézménye/2020/
10. Microsoft Innovatív Iskola /2020/

5. Jelen és jövő

5.1. Helyzetelemzés

Az intézmény típusa: egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény (EGYMI).

Köznevelési és egyéb alapfeladata:

- a sajátos nevelési igényű integráltan nem nevelhető gyermekek óvodai nevelése, ellátása,
- sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása 1-8. évfolyamon
- szakiskolai nevelés-oktatás
- készségfejlesztő iskolai nevelés-oktatás
- kollégiumi ellátás
- egységes gyógypedagógiai, módszertani feladat (utazó gyógypedagógusi hálózat)
- fejlesztő nevelés-oktatás
- tanulószoba, napközi otthonos ellátás
- iskolai tanműhely
- iskolai könyvtár saját szervezeti egységgel

Az intézmény pedagógiai gondolkodása: „Segítünk, hogy segíthess!”

A pedagógiai program megfogalmazza a fenti célt, a sajátos nevelési igényű gyermekek sérülés-specifikus ellátását, az integrációs megsegítést, együttnevelést. A gyermek áll a középpontban, a pedagógusok a gyermekek szükségleteiben gondolkodnak.

5.1.1. Az intézmény elhelyezkedése, területi jellemzők

Az intézmény épülete a város külterületén, a Kecel-hegyi városrészben van, bár nincs a város központjában, de frekventált helyen található. A helyi buszjárat előtte áll meg, az autóknek ingyenes parkolási lehetőség biztosított közvetlenül az épület előtt. A gyermekek/tanulók mindennapos iskolába járásához, szállításához egy új autóbusz és egy előregedett Ford mikrobusz járul hozzá. Különösen fontos a vidéki, az autista, a mozgássérült, a súlyos, halmozottan sérült, önálló közlekedésre nem képes gyermekek, tanulók vonatkozásában.

Az óvoda épülete különálló, kinőtte a gyermeklétszám, az iskola, szakiskola terem hiánnyal küzd.

A nevelő-oktató- munkát szaktantermek, tornaterem és könyvtár segíti. A tanulók étkeztetését a helyben működő konyha és ebédlő biztosítja.

Az épület egyik alsó szinten lévő szárnyában a járási szakszolgálat foglal helyet, további termeket is igénybe véve, ezért leszűkül az iskola tere, osztálytermi szűkösség és terápiás termék hiánya oldódik meg az új beruházással, építkezéssel.

Az intézmény infrastruktúrája elsősorban a korábbi, jelen pályázati lehetőségeknek köszönhetően alakult, alakul. A városi önkormányzat intézményfelújítási programjának köszönhetően befejeződött az iskola épületének építészeti és energetikai korszerűsítése (akadálymentesítés, a nyílászárók cseréje, hőszigetelés, világítás korszerűsítése). A folyamatban lévő új épület megoldja a belső zsúfoltságot, kényelmes, tágabb teret biztosít.

Nagy udvar, ovi-foci pálya, iskolakert, játszótér, sportpályák támogatják az egészséges életmódra nevelést, egészségmegőrzést.

5.1.2. Tárgyi feltételek

Az óvodai csoportokban kisebb és nagyobb termek vannak, a gyermekek igényeihez igazodó tárgyi feltételekkel. A csoportbontás növekedést, harmadik csoportot hozott létre, egyenlőre nem megfelelő elhelyezéssel, ez szeptembertől kedvezően változik.

Az osztálytermek felszereltek, bútorzatuk régi, minden évben több teremben cserélődik.

A tanári megszépült, részben adományoknak köszönhetően.

Számítógépparkunk cseréire szorul, ugyanakkor a tanulói laptopok, tabletek, több osztályteremben található aktív táblák hozzájárulnak a tanulók digitális kompetenciájának hatékony fejlesztéséhez. Tudatosan készültünk az IK'I-eszközökkel támogatott oktatás bevezetésére, elektronikus tananyagok fejlesztésére, e-módszertani kiadványok készítésére.

Az intézmény vezetése különböző pályázati forrásokat előteremtve törekszik az utazó gyógypedagógusok tárgyi feltételeinek bővítésére, az innovatív szakmai törekvések támogatására. Az eszközellátottság kielégítő, több pályázat jóvoltából, működik az eszközkölcsönző, ebben a tanévben megújult a szertárunk a számtalan fejlesztő eszköz számára. A gépkocsipark előregedett.

A szakképzésben saját műhelyeink szűk forrásból gazdálkodnak, civil szervezetek segítenek, de így is szükség van pótlásra. Kiskonyhánk részben ellátott, a hiányok elsősorban a háztartási gépekben, eszközökben érezhetőek.

A kollégium berendezése, eszközellátottsága régóta cserére szorul, de a jelen helyzetben is hangulatos, családias a környezet, a kollégiumi dolgozók elkötelezettsége révén ez nem érzékelhető.

A fejlesztő nevelés-oktatást végző iskola körülményei az egyre bővülő létszám miatt már nem felelnek meg az igényeknek, az építkezés, felújítás végeztével pozitív változások várhatóak.

Nagybajomi Tagintézmény

A Nagybajomi Tagintézmény a település központjában, szép ősfás parkban egy régi, patinás épületben helyezkedik el. A tanulói létszámnak megfelelő az infrastruktúra, de felújítás lenne szükséges. Tantermei felszereltek, nagy az udvara, ellenben kicsi a tornaszoba. Az udvari sportpályával kiegészítve oldható meg a mindennapos mozgás. Az udvaron lévő játszótéri elemek nem biztonságosak, felújítandók. Az életvitel és szakmai alapozó órákon adódó konyhai feladatok megvalósítására a tankonyha kialakítása folyamatban van.

Az intézmény és a tagintézmény dolgozói és hozzátartozói sokat tettek és tesznek az esztétikus, barátságos, komfortos környezet kialakításáért.

5.1.3. Tanulónépesség

A nevelési-oktatási intézmény tagintézményével együtt biztosítja a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátását óvodától a középiskoláig. Az óvoda, általános iskola és szakiskola minden értelmi fogyatékoságtípust fogadni tud. Az óvoda három csoportban 34 kisgyermekkel, általános iskola 166 tanulóval, fejlesztő nevelés-oktatást végző iskola 2 csoportban, 10 gyermekkel, otthoni ellátásban 11 tanulóval, szakiskola 5 osztályban 45, készségfejlesztő iskolában 4 osztályban 38 fiatallal működik. Az utazó gyógypedagógusi hálózat 705 gyermek/tanuló integrált megsegítését végzi. A kollégium létszáma: 65 óvodás, iskolás, szakiskolás diák. A Nagybajomi Tagintézmény általános iskolában és egy előkészítő szakiskolai csoportban 44 diákot nevel-oktat.

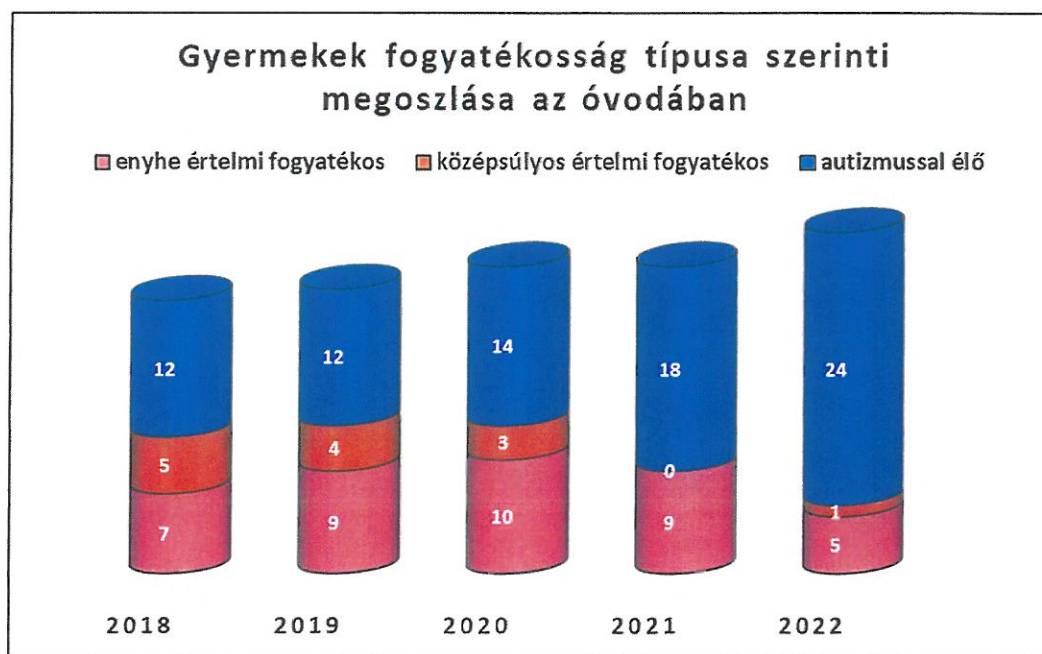
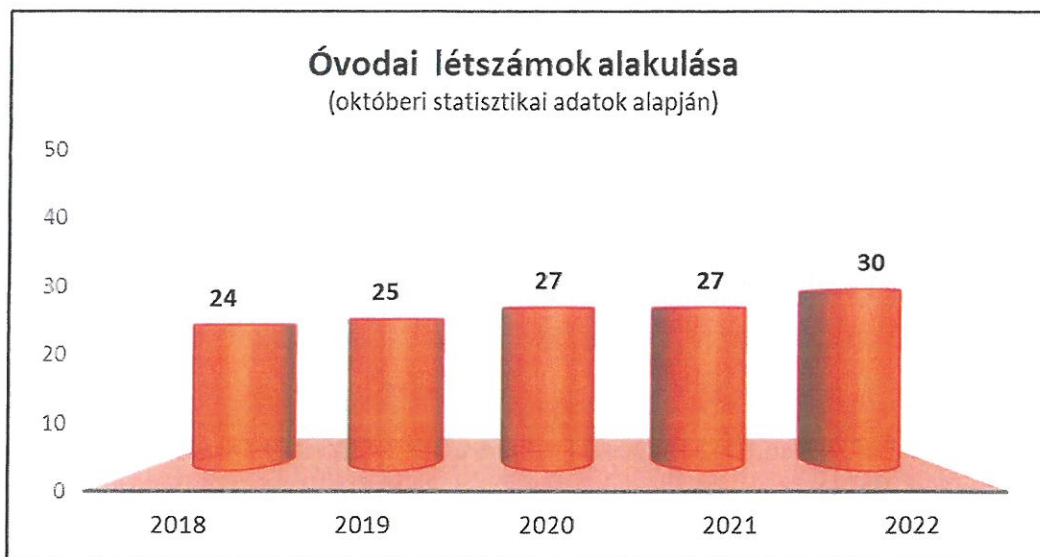
Tanulói eredményesség

A mi intézménytípusunkban a tanulói eredményesség mást jelent, mint a többségi óvodákban, iskolákban. Nálunk is fontos a tanulmányi előrehaladás, a pályaválasztásra, a munkaerőpiacra való felkészítés, de a legfontosabb az önálló életvitel előkészítése. Az eredményesség mutatói a tanulmányi osztályzatok, versenyeredmények, lemorzsolódási mutatók, többnyire az általános iskola és szakiskola tanulásban akadályozott tanulóinál várhatóak el. Az értelmileg akadályozott és súlyosan, halmozottan sérült tanulóknál az önkiszolgálás mértéke, a mozgás és a beszéd fejlettsége meghatározó. Lényeges a mutatók szempontjából a szociális környezet, a családi háttér, a szülők és az intézmény kapcsolata, a sérülés foka, súlyossága, a tanórán kívüli fejlesztő foglalkozások igénybevétele, és az a tény, hogy a gyermek mikor kerül először fejlesztő közegbe. A különböző tanulói csoportokban nagy szerepe van még a tanuláshoz való viszonyoknak, az iskolai támogató hatásoknak és a hitünknek, hogy egy koraszülött, kilátástalan helyzetben levő gyermekből is lehet a Paralimpia dobogós helyezettje.

A tanulónépesség jellemzői

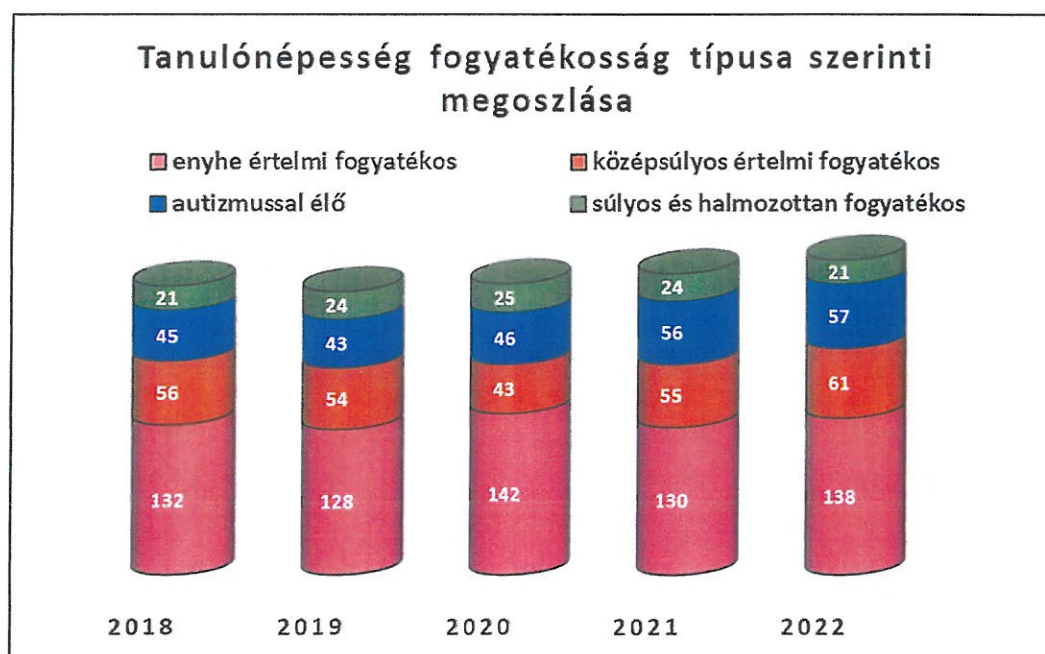
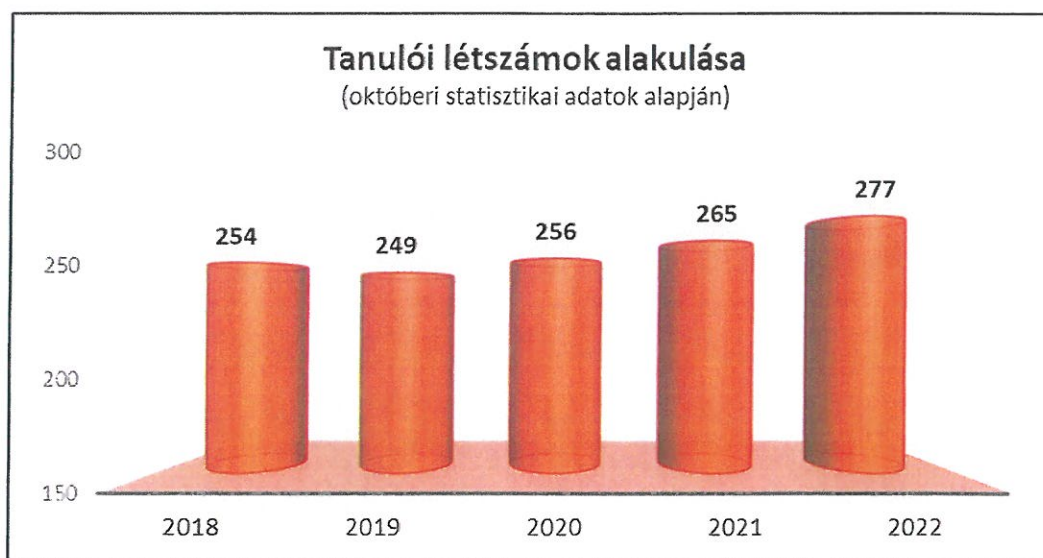
Óvoda

Az óvoda minden fogyatékosági típust fogad. Többségében autizmussal élő gyermekek vannak a csoportokban.

Iskola

Az általános iskola, szakiskola, készségfejlesztő iskola, fejlesztő nevelés-oktatást végző iskola, a Nagybajomi Tagintézmény a sajátos nevelési igényű, tanulásban és értelmileg akadályozott, autista, súlyos-halmozottan sérült diákok nevelését-oktatását látja el.

Az elkülönített nevelésben-oktatásban részesülő enyhe értelmi fogyatékos tanulók száma évről évre csökken, ugyanakkor a tanulólétszám csökkenésével párhuzamosan az értelmileg és tanulásban akadályozott diákok egyre súlyosabb, többféle fogyatékosággal és pszichiátriai kórképekkel rendelkeznek.

A foglalkoztató tagozat 2 csoportjában viszonylag állandó a létszám, évek óta nincs jelentősebb változás.

Az autizmussal diagnosztizált gyermekek számában növekvő tendencia figyelhető meg.

5.1.4. Személyi feltételek

Az elmúlt évek tudatos humánerőforrás-fejlesztésének köszönhetően az intézményegység dolgozói felkészültek valamennyi fogyatékosági terület ellátására.

	Pedagógus létszám	NOKS	Technikai dolgozók	
Székhelyintézmény Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	76 fő	38 fő • 30 gyermekfelügyelő • 3 ápoló • 2 iskolatitkár • 1 gépjárművezető • 1 gyógytornász • 1 rendszergazda	12 fő • 1 gondnok • 1 adminisztrátor • 3 portás • 1 karbantartó • 6 takarító	126 fő

	Pedagógus létszám	NOKS	Technikai dolgozó	ÖSSZ ESEN
Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Nagybajomi Tagintézménye	12 fő	5 fő • 1 fő óvodapedagógus-pedagógiai asszisztens • 3 fő gyógypedagógiai asszisztens • 1 fő iskolatitkár/adminisztrátor 6 órában	1 fő takarító	18 fő

Megbízási szerződéssel foglalkoztatottak

2022/23 tanév	óraadók létszáma		megbízások órák száma
Székhelyintézmény Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	óvoda, fejlesztő iskola	4	30
	általános iskola	1	4
	szakiskola	2	28
	utazó gyógypedagógusi hálózat	24	110
összesen	31		172

Pedagógusok

Kiválóan felkészült, innovatív pedagógusok alkotják szakmai közösségünket, 46-an több diplomával, 36-an szakvizsgával is rendelkeznek.

4 fő az országos szakértői listán, 6 fő az országos szaktanácsadói névjegyzékben szerepel.

23 mesterpedagógus (4 szakértő, 1 szaktanácsadó), 1 kutatótanár, 3 óraadó egyetemi oktató, 7 hallgatói gyakorlatot vezető mentortanár járul hozzá a magas színvonalú nevelő-oktató munka megvalósításához.

Intézményünkben 3 éves kortól 23 éves korig részesülnek a gyerekek, fiatalok folyamatos gyógypedagógiai ellátásban, fejlesztésben. Ez az időszak felöleli a teljes gyermekkort, megteremti az életbe indulás esélyeit.

Tanítványainkat pedagógiai programunk alapján speciális módszerekkel, korszerű eszközökkel fejlesztik gyógypedagógusaink, és a munkájukat segítő gyógypedagógiai asszisztensek, gyermekfelügyelők.

Valamennyi osztály- és csoportfokon színvonalas munka folyik, délelőtt és délután. Az osztályfőnöki feladatok és a napközis munka egymásra épül, mindegyik egyformán fontos, ahogy a betanító kollégák munkája is. A szabadidős tevékenységeket a kollégák önkéntesen is vállalják. Az éves munkatervhez igazodva dolgoznak ki készségfejlesztő programokat, vállalnak szervezői feladatokat, ünnepélyek, szakmai tevékenységek, konferenciák lebonyolításában, pályázatokban vesznek részt, műhelymunkákat szerveznek. Gyermekszeretük szociális területen is látható, segítik a nehéz sorsú családokat, a rászorulókat. Kiemelkedő a gyermekvédelem intézményünkben, vezetői munkakör mellé van rendelve az ellátása, a kollégák azonnal jeleznek probléma esetén, széles körű kapcsolattartással, esetmegbeszélésekkel együtt keresik a jó megoldásokat. Az általános iskolai intézményegységben áthelyeződött a hangsúly a tanulásban akadályozott és az autista gyermekekre, ehhez igazodva állítjuk össze a csoportokat, osztályokat, a képzési tervet.

Az **utazó gyógypedagógusok** jó szakmai munkát végző tanácsadó szakemberek is egyben, a többségi pedagógusok és szülők sok segítséget kapnak az óvodákban, általános iskolákban, középiskolákban. Az ellátás területe kiterjed valamennyi közoktatási intézménytípusra óvodától a középiskoláig, helyben, a járásban, igény szerint a régióban.

A tanulási problémák felismerésében, kezelésében a kompetens szakemberhez, szakértői bizottsághoz irányításban, felelősségteljes vélemény alkotásban nagy szerepük van.

Az alapszolgáltatások speciális terápiákkal egészülnek ki, mint az állatasszisztált terápiák, vízi mozgásfejlesztés, alapozó terápia, Sindelar stb. A gyermekek ellátását team biztosítja.

Szakvezető pedagógusok

A módszertanilag jól felkészült **szakvezető pedagógusok** leginkább önkéntes munkában vesznek részt a pedagógus hallgatók felkészítésében, tiszteletdíjuk csekély, az elhivatottságuk indokolja, hogy vállalják. Őszinte, kellemes légkört alakítanak ki a hallgatókkal, a maximális szakmai felkészítés mellett eredményesen zárulnak a tanévek, a vizsgatanítások sikeresek.

Szakmai munkaközösség-vezetők: a munkaközösség-vezetőknek – akik kiváló szakemberek – kiemelt szerepe van a szakmai munka koordinálásában, a hatékonyság ellenőrzésében. A munkaközösségek megerősödtek, megbecsültségük, szakmai rangjuk, elismertségük révén önállóan oldanak meg feladatokat, javaslatokat tesznek, vezetői döntéseket készítenek elő.

A **vezetők** sokoldalú munkát végeznek. A mai kor igényeinek megfelelően túlmutat munkaköri feladatuk a szakmai kérdések megoldásán és a napi 8 óra munkaidőn. Pályázatokat készítenek, támogatókat keresnek, esélyprogramokat szerveznek, városi, megyei, regionális, országos szakmai rendezvényeket készítenek elő.

Nevelő-oktató munkát segítők

A **gyermekfelügyelők, gyógypedagógiai asszisztensek, az ápolók** nevelőtestületünk szakmailag értékes tagjai, akik támogatják a nevelő-oktató munkát. Változások történtek az utóbbi években a hozzánk kerülő gyermekek képességeit, önkiszolgálását tekintve, sok a nem beszélő önmagát ellátni nem tudó, magatartási gondokkal küzdő óvodás és iskolás diák. A kollégiumi ellátás mellett közreműködnek a tanórai, a napközis csoportok munkájában, és segítik a rehabilitációt, a képességfejlesztést, a tehetséggondozást. Bekapcsolódnak minden pedagógiai jellegű rendezvénybe, de kötelességüknek érzik szükség esetén az iskola és környékének szépítését, rendbe tételét is. A kollégiumban a szabadidő hasznos eltöltésén túl személyiségfejlesztő, közösségfejlesztő foglalkozásokat vezetnek. További alapvető feladataik az ingerszegény környezetből érkezett gyermekek lemaradásának kompenzálása, az alapvető higiénés, önkiszolgálási, étkezési szokások kialakítása, erősítése. A gyermekfelügyelők legnagyobb erénye az „igazi otthon” kialakítása a kollégiumban, elősegítve ezzel az esélyközelítő szerep megvalósulását. Többen tovább tanultak, pedagóguspályára léptek, vagy most készülnek a gyógypedagógus hivatásra.

Ügyvitel, gazdasági terület

A **gazdasági és adminisztrációs munkakörben dolgozók együttműködése példaértékű.** Ahogy a pedagógusok és gyermekfelügyelők munkakörükön és munkaidejükön túli feladatokat vállalnak fel, ugyanúgy teszik ők is, jól koordinált, pontos, precíz munkát végeznek, így erősítve az intézményi feladatellátást. Jó a csapatszellem, segítik egymást és a vezetői munkát, részt vesznek az intézményi nagy programokban, a gyermekekkel kapcsolatos feladatellátásban, szükség esetén beoszthatók önkéntes munka végzésére.

A gépkocsivezető az iskolabuszért és a kisbuszért felelős, mellette ellátja az utazó intézményegység autóit a járási szakszolgálatban is. Ezen felül vállal társadalmi munkát, mint minden dolgozó.

Mindenki egy célért dolgozik, a legjobb pedagógiai szellemiség sem képes egyedül csodákra, márpedig intézményünkben sokszor érezzük ennek a szükségességét.

Technikai dolgozók

Feladatunk, hogy biztonságos iskolába érkezzenek a gyermekek/tanulók, ezért a karbantartás, az azonnali hibaelhárítások, fokozott takarítás, fertőtlenítés az iskola, a kollégium területén, a mosodában, az udvari munkák, a portai szolgálat, az autóbuszok, a gépkocsipark rendben tartása fontos része életünknek. Ugyan létszámihiánnyal küzdünk ezen a területen, az itt dolgozók mindent megtesznek a lehetőségeik szerint, sokszor azon túl is. Köszönet munkájukért, az együttműködésért. Szociális érzékenységüket megerősítette az iskolai légkör, teszik a dolgukat teljeskörűen bekapcsolódva az intézmény életébe.

6. Vezetői program

Vezetői programom a nevelő-oktató munkát szabályozó hatályos törvények és rendeletek, az intézményi alapdokumentumok, a pályázati kiírásban szereplő kritériumok, valamint 25 éves vezetői tapasztalatom alapján, a további szakmai előrelépés, fejlődés igényével készült.

A megváltozott / átalakult gyógypedagógiai intézményrendszer és az ebből adódó megváltozott gyógypedagógusi szerepek, az elmúlt évek és az előttünk álló újabb kihívások újabb feladatok elé állítanak bennünket. Fontos a nyugodt, kiszámítható, biztonságos légkör, ahol magas színvonalú, innovatív szakmai munka folyhat. Továbbra is kiemelt terület a hatékony döntéshozatal, irányítás, reagálás a kollégák újító kezdeményezéseire, továbbá pedagógiai, nevelési képességek felszínre hozása és hasznosítása, kreatív szakmai gondolkodás, egyéni és intézményi célok összehangolása, szakmai fejlesztéshez erőforrás, támogatás biztosítása.

Fontosnak tartom, hogy az iskola hatékony működésének érdekében, jövőképeinek alakításában minden kolléga részt vállaljon és aktívan dolgozzon a célok eléréséért, a közösség érdekeit szem előtt tartva, előrelátó, felelősségteljes döntésekkel, szakmai professzionalizmussal. Együttműködő tantestülettel leszünk továbbra is képesek eredményesen működni a különböző képességű, sajátos nevelési igényű gyermekek hatékony, adaptív tanítási, tanulási feltételeinek biztosításában, egyéni életük, társadalmi beilleszkedésük, esélyegyenlőségük megvalósulásának segítésében.

A célok elérése érdekében determinált feladatok

- sérülésspecifikus gyógypedagógiai és terápiás eljárások alkalmazásával a sajátos nevelési szükségletből adódó hátrányok kompenzálása, egyéni tanulási utak támogatása
- egyéni fejlődést biztosító, differenciált nevelési, tanulásszervezési, módszertani eljárásokkal, az alkalmazásképes tudás középpontba helyezése
- rugalmas alkalmazkodás a társadalmi elvárásokhoz

Az intézmény vezetésének a szerepe, felelőssége ebben kulcsfontosságú.

A fentiek értelmében vezetői munkám prioritásai

- a törvényes működés feltételeinek biztosítása
- hatékony együttműködés az intézmény igazgató tanácsával, az iskola közvetlen és közvetett partnereivel, pedagógusokkal, szülőkkel, fenntartóval
- az intézmény stratégiai vezetése, operatív irányítása
- a pedagógiai munka eredményességének, minőségének biztosítása
- széleskörű kapcsolatrendszer ápolása, bővítése
- innovatív szakmai fejlődésre motiváló légkör kialakítása, fenntartása
- megfelelő feladatelosztás, melyben saját képességeinek megfelelően mindenki aktívan, konstruktív módon vehet részt

6.1. Swot-analízis

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
• gyermekközpontúság • stabil, jól képzett, innovatív, elhivatott pedagógusok, pedagógiai munkát segítők • támogató technikai dolgozók • felkészült/elkötelezett vezetés • méltányos nevelési-oktatási környezet • a cél- és feladatrendszer tartalmi elemeiben komplex módon kidolgozott differenciált, egyéni fejlődést biztosító eljárások köre, módszertan, tanulásszervezés • magas szintű tehetséggondozás, hátránykompenzáció • integráció elősegítése óvodától a középiskoláig • pályázatok • kiépített kapcsolatrendszer, partnerkapcsolatok • intézményi elismertség, címek, rangok • családi légkör, együttműködés • infrastruktúra, eszközellátottság	• gyógypedagógus/terapeuta szakember hiány egyes területeken • terápiás termek, feltételek, hozzáférés biztosítása a fejlesztő és terápiás szolgáltatásokhoz • iskolapszichológus hiánya • tehetséggondozó, specifikus területek • szakoktató hiányából adódó szakiskolai szakmakínálat • egyenletes munkaterhelés • gyors, hatékony kommunikáció • szülői bevonódás • informatikai eszközök, interaktív táblák mennyisége • körütekintő, rendszeres adminisztráció • naprakész dokumentumok
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
• óvodai férőhelyek számának növelése, fejlesztő iskola bővítése • utazó gyógypedagógusi hálózat fejlesztése • szakiskolai szakmakínálat szélesebb spektruma • terápiás lehetőségek bővítése • pályakezdő fiatalok mentorálása, bevonása társadalmi feladatokba, együttműködési készség fejlesztése • szülői bevonódás fokozása • régi hagyományok ápolása, újak teremtése • pályázatok, további képzések • szakmai fórumok, tudásmegosztás • az intézmény alapítványa, új programok, kapcsolatépítés	• autista, halmozottan sérült, pszichés zavarral küzdő, magatartászavaros, mozgásában akadályozott gyereklétszám további bővülése, kevés szakember • nehezen kezelhető gyermekek/tanulók esetében, vonatkozó közintézmények hiányában, szülői igény a kollégiumi ellátásra • tanulók lemorzsolódása • az intézményből kikerülő fiatalok marginalizációja • kiegész, szakemberek leterheltsége • szülői érdektelenség, együttműködés hiánya • pályázati lehetőségek hiánya • gépjárműpark, bútorzat, elöregedése

6.2. Infrastruktúra, szervezetfejlesztés

Infrastruktúránk jelenleg is alakul, a SWOT-analízisben az eszközellátottsággal együtt erősségként jelöltem. Az utóbbi évek felújítási, beruházási programjainak, egy beadott projektnek köszönhetően, melyben a vizesblokkok, az elmaradt hiányosságok szerepelnek, újabb kedvező változások valósulhatnak meg. A járási szakszolgálat kiköltözésével a helyzet jelentősen javul, ismét birtokba vehetjük az egész épületet. Udvari játszótereinket a fenntartó és a Kaposvári Önkormányzat támogatta, EU-s szabványoknak megfelelő eszközökkel. Vannak még elmaradások, fejlesztési igények, de ezek várhatóan a jövőben rendeződnek. Az infrastruktúra egészét tekintve, sok pozitív előrelépés történt és jelenleg is történik.

Infrastruktúra/Jövőkép

Az **intézményi** infrastruktúra fejlesztése, a járási szakszolgálat kiköltözése folyamatban van. Az építkezés befejezése után a fejlesztő iskola, az új óvodai csoport végleges helyére költözik, felújított épületszárnnyba, korszerű vizesblokkal, terápiás célra alkalmas termekkel.

A szakiskola gyakorlati oktatáshoz szaktantermet vehet igénybe, a könyvtár visszakapja olvasótermét. A nagy létszámú csoportok bontása megtörténhet, az osztálytermek számának növekedésével. A mozgásfejlesztő termek a szakemberek rendelkezésére állnak, szabadon beoszthatók lesznek. A tanári szoba saját rendelkezésünkre áll.

Szervezetünk igazodott a változó jogszabályokhoz, az oktatáspolitikai igényeihez, a saját magunk által támasztott követelményekhez, dokumentumainkban megfogalmazott célokhoz, feladatokhoz, szervezeti fejlesztéseink ezeket követték, az időszerű átalakulások lezajlottak.

Szervezetünk erős vezetéssel, munkaközösségekkel, csoportvezetőkkel működik.

8 munkaközösség szolgálja a hatékony pedagógiai munkát, óvoda, fejlesztő iskolai, 1-8 évf. tanítók, autista, napközis, testnevelők, szakiskola-készségfejlesztő iskola, utazó gyógypedagógusok, kutató-fejlesztő. A tehetséggondozást tehetségkoordinátor irányítja. A kollégiumban 2 csoportvezető koordinálja saját munkaterülete mellett a gyermekfelügyelők, gyógypedagógiai asszisztensek, ápolók napi munkáját. Kialakított struktúránk, stratégiánk, megfogalmazott közös céljaink, erős közösségünk képes volt létrehozni 25 évvel ezelőtti induló vízióinkhoz igazodva egy magas értékrenddel bíró intézményt, ahol a Kisegítő Iskola szemléletet felváltotta a Bárczi Gusztáv Módszertani Központ. Az élet nem állt meg, a fejlődés gyors ütemben zajlik a világban, az intézmények nem maradhatnak le, számunkra is vannak utak, lehetőségek!

Szervezetfejlesztés/Jövőkép

Tantestületi műhelymunkák a szervezetfejlesztés céljainak újszerű értelmezésére, az átmenetek kezelésére, a pályaválasztási, munkába állás feladatainak megkönnyítésére, civil szervezetekkel együttműködve. Az intézményegység-vezetők, munkaközösség vezetők számára világos feladatok **delegálása, leosztása**, az adminisztráció áttekintése, felülvizsgálata.

6.3. Kapcsolatrendszer, kommunikáció

Külső kapcsolatrendszerünk a szűkebb, tágabb társadalmi környezetre egyaránt irányul, a szülőkre, a szakmai és támogató helyi, országos szervezetekre, partnerintézményekre, a fenntartóra. Fontos feladatunk az együttműködés a gyermek/tanuló szüleivel, a társadalmi rehabilitációban résztvevő szervezetekkel.

Az intézmény gyakorlóhelye a gyógypedagógus képzésben érintett felsőoktatási intézményeknek. Az együttműködés a magas színvonalú szakmai munka mellett, a hallgatókkal való közvetlen kapcsolat kialakításával segíti a gyógypedagógus álláshelyek betöltését.

Közösségfejlesztés, csapatépítés az új és kezdő fiatal kollégák beilleszkedése szempontjából is fontos. Elindult a tapasztaltabb kollégák részéről egy közösséget erősítő szándék, ami együttműködést hoz létre a köztisztviselőiben álló idősebb generáció és a tehetséges fiatal kollégák között.

A **kommunikáció** javult, minden területen működik a messenger, teams csoport, ahol azonnali tájékoztatási lehetőségre van mód. A kommunikáció többféle működése, a jelenléti és digitális forma a körülményekhez igazodik.

Jövőkép

Közös programok, szakmai műhelymunkák, tanulóknak szóló műsorok, rendezvények. Az elvárások világos, egyértelmű megfogalmazása, az intézményre vonatkozó jogszabályokban foglaltak betartása, az esélyegyenlőségi szempontok figyelembevétele. Vezetői értekezlet tartása hetente, kibővített vezetőségi (melynek a vezetőkön túl tagjai a munkaközösségvezetők, DÖK, gyermek és ifjúságvédelmi felelős, iskolatitkár, gondnok, gazdasági ügyintéző, rendszergazda is) értekezlet, megbeszélés tartása legalább havonta, nevelőtestületi munkaértekezlet havi- kéthavi rendszerességgel. A további munkaterületeken (adminisztráció, technikai dolgozók) is fontos, hogy megfelelő rendszerességgel kapják meg az információkat. Évente legalább két alkalommal összdolgozói értekezlet, iskolagyűlések aktualitásoknak megfelelő összehívása.. A belső információáramlás jobbá tétele, a digitális lehetőségek további kihasználása. A honlapunk jobb kihasználása, gyakoribb frissítése.

6.4. Szakmai feladatok az intézmény-egységekre és a tagintézményre vonatkoztatva

A Kaposvári Tankerületi Központ működési területén több gyógypedagógiai intézmény működik, melyek kapcsolatot tartanak fenn, intézményközi munkaközösségekben, pályázatokban. Az intézményegységek, a tagintézmény megtalálja a helyét ezekben a rendszerekben, információt cserélnek, tudásmegosztással segítik egymást. Intézményünk több mint 40 éve gyakorló terepe a **gyógypedagógus hallgatók képzésének**. A hallgatók részt vesznek a tanítási órákon, terápiás és választható foglalkozásokon, az utazó gyógypedagógus munkájában és minden területet megismernek, beleértve az integrációt is.

6.4.1. Óvoda

Csoportok száma: 3

Pedagógusok száma: 4 fő gyógypedagógus, szükség szerint betanító pedagógusok: logopédia, TSMT végzettségű szakember, tiflopedagógus, konduktor, szomatopedagógus. 3 fő gyermekfelügyelő segíti a gyermekek önkiszolgálással kapcsolatos tevékenységeit, a tisztálkodással kapcsolatos feladatokat és a foglalkozások zökkenőmentes lebonyolítását.

Gyermeklétszám: 34 fő. Ebből 25 fő autizmussal élő, 5 fő tanulásban akadályozott, 1 fő tanulásban akadályozott és mozgássérült, 3 fő értelmileg akadályozott. A csoportokban a kommunikáció fejlesztése autizmus specifikus módszerekkel történik, a foglalkozások a heti ütemterv alapján kerülnek megvalósításra. A gyermekek mindegyike nagyfokú segítséget igényel a mindennapi feladatok ellátásában. A kisgyermekek nagy része nem, vagy csak részben szobatiszta, etetni, öltöztetni kell. Intenzív terápiák biztosításával - logopédia, TSMT, konduktív pedagógia, tiflo- és szurdopedagógia, valamint autizmus specifikus fejlesztés - teszi komplexé az ellátást. A sokoldalúan képzett gyógypedagógusok, pedagógiai munkát segítő kollégák szeretettel, empátiával, proszociális attitűddel fordulnak a családok felé, akiknek a gyermekük fogyatékoságának feldolgozása ebben az életkorban még komoly erőfeszítést igényel. A korszerű eszközök, módszerek rendelkezésre állnak. A nevelő-fejlesztő tevékenységben kiemelkedő szakmai szerepe van a team munkának, a fejlesztést végző szakemberek egyéni fejlesztési tervekben meghatározott, összehangolt munkájának és a rendszeres esetmegbeszéléseknek.

Az óvodai programok gyakori résztvevői a szülők, akik így betekintést nyerhetnek a gyógypedagógiai óvoda speciális életébe, tevékenységeibe.

Jövőkép

Az óvodai intézményegység fejlesztése kiemelt feladat a jövőben is. Az óvodai csoportok létszámának emelkedése szükségessé teszi, hogy a meglévő óvodai csoportok a gyors és rögtönzött megoldások helyett megfelelően kialakított végleges helyre költözhessenek. Az emelkedő létszám az autizmus spektrumzavarral diagnosztizált gyermekek számában látható elsősorban. A Szakértői Bizottság és a társintézmények folyamatos jelzése alapján az ellátásra nagy szükség lesz. Az óvoda célja olyan feltételrendszer biztosítása, mely figyelembe veszi a speciális nevelési szükségleteket, a harmonikus személyiségfejlesztést. A csoportlétszám bővülése az infrastruktúra fejlesztésével méltó körülményeket teremt ez év szeptemberétől. Fontos a jövőben is az óvodában dolgozók egységes cselekvése, a rendszeres kapcsolattartás a védőnői és családsegítő hálózatok kollégáival, az óvoda-iskola átmenet erősítése. A jövőben fokozott figyelmet kell fordítani a dolgozók felkészítésére, a baleseti és veszélyhelyzetek, rendkívüli egészségügyi állapotok megelőzésére, kezelésére.

6.4.2. Fejlesztő nevelés-oktatást végző iskola

Érzelmileg, fizikailag, szakmailag a legnehezebb gyógypedagógiai feladat.

Csoportok száma: 2

Pedagógusok száma: 2 fő gyógypedagógus, 2 fő konduktor, szükség szerint betanító pedagógusok: logopédus, szomatopedagógus, tiflopedagógus.

3 fő gyermekfelügyelő segíti a tanulókkal való különböző tevékenységeket (önkiszolgálásra nevelést, önálló életvitel kialakítását, tanórai segítségadást).

Tanulólétszám: 10 fő + 11 fő otthoni ellátás keretében (Tab, Kőkút, Mosdós, Kaposhomok, Gödre, Szentgáloskér, Kaposmérő).

2022-2023-as tanévben 28 órában 11 tanuló fejlesztése történik otthoni keretek között. A fejlesztést öt kolléga látja el, a túlórakeret terhére vagy megbízási szerződéssel. A fejlesztő-nevelésben oktatásban az összes sérülésspecifikum megtalálható, vannak esetek, ahol egyszerre több is, és van olyan eset is, ahol minden egy gyermeket érint, mozgás, érzékszervek, értelmi fogyatékoság. Olyan kollégák tudnak stabilitást, nyugalmat, érdemi szakmai fejlesztést biztosítani, akik nagyon elkötelezettek, jó szakemberek. Nem minden gyógypedagógus alkalmas erre a feladatra. Hálás vagyok azoknak a kollégáknak, akik vállalják és kérik a területet, a mindennapok kihívásait kezelni tudják. A minősítések is kiemelten szólnak az intézményegységről, ahová az óvoda is beletartozik.

Az "Együtt-működik" Gyógypedagógia és szakszolgálati intézmények esélyteremtő szerepe születéstől a munkába állásig című EFOP-3.1.6-16-2017-00015 azonosító számú projekt keretében megvalósuló eszközbeszerzések lehetővé tették, hogy a meglévő eszközpark bővüljön, megújuljon.

Jövőkép

A fejlesztő nevelés-oktatás az egyik kiemelt területe az elnyert EFOP 4.1.6 pályázatunknak. A pályázat szakmai megvalósítása jelentős feladatot és szakmai fejlődést jelent a terület számára, a tanulók a többi tanulótól leválasztott saját, különálló részbe, a felújított szárnyba kerülnek, az új rész kialakításával egy helyen kaphatják meg a speciális terápiás ellátásokat. Külön feladat a számukra kialakított gyakorló kiskonyha berendezése. Fontos, hogy lehetőség nyílik új terápiákra, az új épületben. Ebben az intézményegységben dolgozóakra is vonatkozik baleseti és veszélyhelyzetek, rendkívüli egészségügyi állapotok megelőzésére, kezelésére való felkészítés.

6.4.3. Általános iskola

Munkánkat a jogszabályi előírások, illetve az éves munkatervben meghatározott feladatok alapján végezzük, 162 tanulóval /számított létszám 404/, 36 pedagógussal, 15 pedagógiai munkát segítő szakemberrel. Bővültünk nem beszélő, nem szobatiszta, epilepsziás, Down szindrómás, szívbeteg, cukorbeteg, mozgássérült, látássérült, súlyos magatartási és viselkedési zavarokkal, pszichés problémákkal küzdő gyermekekkel.

Az elmúlt években intézményünk jelentősen megújult, a nyertes pályázatok lehetőséget adtak számtalan képzésre, online és jelenléti formában, mint a tehetséggondozás, tanulásszervezés, pályaaorientáció, tanulási- magatartási zavarok megelőzése, tudatos internethasználat, digitális pedagógia, digitális kompetencia megújítása, szenzoros, integrációs terápia, kommunikáció, mozgáskotta módszer, hatékony problémamegoldás területén. Az eszközellátottság javult, sikerült beszerezni a sérülésspecifikumokhoz igazodó fejlesztő játékokat, eszközöket.

A rövid és hosszú távú fejlesztések, beruházások keretében folyamatos a tantermek bútorzatának, tanulói asztaloknak, székeknek a cseréje.

Az intézményegység szakmai munkájának tervezését, koordinálását, a vezetői döntések előkészítését ebben az intézményegységben **5 szakmai munkaközösség** segíti:

1. 1-8. évfolyamon tanítók munkaközössége
2. 1-8. osztály autista gyermekeket tanítók munkaközössége
3. Napközit és délutáni foglalkozásokat vezetők munkaközössége
4. Testnevelést tanítók munkaközössége
5. Kutató-fejlesztő, innovatív tanárok munkaközössége

A munkaközösség-vezetők – akik kiváló szakemberek – kiemelt szerepet töltenek be a szakmai munka koordinálásában, a hatékonyság ellenőrzésében.

A tanulókat közvetlenül érintő fejlesztések, szolgáltatások

- módszertani gazdagság
- egyéni tanulási utak támogatása, pályaaorientáció
- hátránykompenzáció, tehetséggondozás
- szocializáció, neveltségi szint hiányosságainak kompenzálása
- magatartászavarok kezelése
- gazdagabb, változatosabb gyermekprogramok
- folyamatos oktatáskorszerűsítés, digitális-kompetenciák
- szülői bevonódás fokozása

Tanulásszervezés

Intézményünk legnépesebb területe a tanulásban akadályozott diákok osztályai, az értelmileg akadályozott, autista tanulók kevesebben vannak. Az általános iskolában kiemelt szerepe van a szocializációs készségek fejlesztésének, a feladattudat kialakításának, a képességekhez alkalmazkodó differenciáló óravezetésnek, az egyéni fejlesztésnek.

Kiemelt feladat továbbá a tanórai tanulásszervezés, tanulási esélyegyenlőség segítése a pedagógiai módszertár bővítésével, **az élethelyzetekhez szükséges készségeket, képességeket támogató programok kidolgozása**, tanulási folyamatokra, tantárgyakra, témakörökre bontva, eszközök, módszerek, szemléltetés meghatározásával.

Fontos a gyakorlati tudás középpontba helyezése, sérülésspecifikus módszerek, értékelési eljárások, sajátos tanulási utak kiépítésének bővítése, az IKT-val támogatott oktatás és a digitális tananyag változatos, sokszínű tanórai és tanórán kívüli felhasználása. A vírushelyzet a gyógypedagógiát sem kímélte, naprakészen kellett megoldani a digitális tanórákat, tanórán kívüli foglalkozásokat, akár az esti órákban, a szülői igényekhez igazodva. Nagy kihívás volt mindannyiunk számára, de világossá vált, hogy a mi diákjaink sem maradhatnak le a korszerű tanulási formákról, eszközökről, ahogy mi, pedagógusok sem.

A tanórák többsége a digitális pedagógia módszertanával támogatott, azokban az osztályokban, ahol biztosítottak a tárgyi feltételek mindennapos az interaktív tábla használata. Az önálló tanulási technikák elsajátítása minden osztályfokon fontos feladat.

A tanulók készségeinek, képességeinek hatékony fejlesztését szolgálják a tanórán kívüli tevékenységek, **terápiás foglalkozások** (logopédia, TSMT, pszicho-, szomato-, tiflo-, szurdopedagógia, gyógytestnevelés).

Az értelmileg akadályozott tanulóink nevelésének legfontosabb alapelve, hogy a tanulók képesek legyenek segítséggel, képességeikhez mérten az önálló életvitel bizonyos szakaszaira, sajátítsák el a közösségi normákat, ami kisebb csoportokban tud nagyobb odafigyeléssel működni.

A gyógypedagógiai nevelés során a rehabilitáció, rehabilitáció szerepe, az egyéni képességek fejlesztése kiemelkedő. A beszédfejlesztés, mozgásfejlesztés szakembereinek együttműködése meghatározó. A testnevelés, sport, a zene, a művészetek szintén ugyanolyan értékkel bírnak nálunk, mint más iskolákban.

A tanítási-tanulási folyamat újfajta tervezését, szervezését, értékelését jól felkészült pedagógusaink végzik, egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások, kooperatív technikák alkalmazásával.

Hátránykompenzáció-tehetséggondozás

Tanulóink tehetséggondozása hosszú évek óta szervezett keretek között zajlik, tehetségkoordinátor irányításával, több tehetségterületen. Tanáraink, pedagógiai munkát segítő gyermekfelügyelőink maguk is tehetségesek az adott területen. Számítalan projekt született az elmúlt időszakban. Jól szerepelnek tehetségeink színjátszó bemutatókon, képzőművészeti pályázatokon, kiállításokon, sportversenyeken, hazai, nemzetközi versenyeken. Magyarországot képviselő európai és világbajnoki címeket szerző sportolóinkra kiemelt figyelmet fordítunk a Bárczi DSE bevonásával, ahol sok pályázati lehetőséget nyertek el. A tehetségek támogatása területén elért eredmények, a kiválóra akkreditált tehetségpont címben, többszöri megújításában, Bonis Bona díjas pedagógusainkban, elismertségünkben jelennek meg. Az országban egyedüli gyógypedagógiai intézményként nyertük el a kitüntető Minősített Tehetséggondozó Műhely címet. **Nevelőtestületünk vallja: a tehetséggondozás az hátránykompenzáció eszköze.** A gyermekek fejlesztése több tehetségterületre fókuszáló, komplex fejlesztéssel biztosított. A tehetséggondozás egyéni fejlesztési tervek és komplex tehetségfejlesztő programok alapján, tanórai és tanórán kívüli differenciálással, sokszínű tevékenységekkel a sport (judo, korcsolya, sí, labdarúgás, atlétika), művészetek (rajz, színjátszás, zene, vers), tanulmányi és szakmai versenyek (házi, megyei, országos versenyre való felkészülés), témahetek, projektek, tehetségfejlesztő műhelyek keretében zajlik.

Intézményen kívül, tehetséggondozó hálózat keretében a szakemberek együttműködnek szakmai műhelyekben, programkidolgozásban, felkészítenek a tehetséggondozással együtt járó új pedagógusszerepekre. A diákok hazai, nemzetközi versenyeken, paralimpiákon szereztek dicsőséget. Különösen nagy lehetőség a hátrányos helyzetű, alulszocializált és/vagy fogyatékkal élő fiatalok életében.

Jövőkép

Fontosnak tartom a módszertani gazdagság gyarapítását, a képzést, továbbképzést, önképzést, különösen online területen, a tanulásszervezéshez kötődő szakirodalom, a gyógypedagógusaink által pályázati támogatással kidolgozott szakmai anyagok feldolgozását, széleskörű alkalmazását, önálló, nevelőtestületi munkaközösségek, műhelymunkák, pályázati innovációk, csoportos megbeszélések, rendszeres nevelői konzultációk továbbfejlesztését, tanulói fejlődést nyomon követő esetmegbeszélések kiterjesztését a hosszú távú minőségi munkavégzés feltételeinek biztosítása mellett.

Az értelmileg akadályozott, autista tanulók fejlesztéséhez újabb szakemberek képzésére lesz szükség, a tanórán kívüli tevékenységek választékának gazdagítása továbbra is prioritás.

A környezeti nevelési, egészségnevelési program megvalósítása; fenntarthatóságra, pénzügyi tudatosságra nevelés fókuszba helyezése mellett a már működő jó gyakorlatok megtartása, továbbfejlesztése, a komplex fejlesztés hatékonyságának növelése, a fizikai állóképesség fejlesztése érdekében újabb terápiás végzettségek megszerzése is cél a jövőben. Szükséges a lemorzsolódás csökkentéséhez újabb projektek, szabadidős programok kidolgozása, az iskolából sokat hiányzó tanulók helyzetének elemzése, esetmegbeszélések, tehetséggondozásba bevonásuk. Feladat a pályakezdő kollégák beilleszkedésének segítése, mentori rendszer további működtetése, a családokkal való kapcsolattartás folyamatossága, újabb intézményi innováció kidolgozása, mely a szülői házzal való együttműködés professzionálisabb megvalósítását szolgálja. Feladat az eddig részlegesen működő szülői szervezetek folyamatos működésének támogatása. A tárgyi eszközellátottság növelése az aktív táblák, számítógépek beszerzését jelenti, azokra van a legnagyobb szükség.

6.4.4. Szakiskola, készségfejlesztő iskola

A szakiskolában és a készségfejlesztő iskolában 17 fő főállású és 2 fő megbízási szerződéssel foglalkoztatott pedagógus, 1 fő NOKS-os kolléga dolgozik.

A szakiskolai osztályok eloszlása a 2022/23-as tanévben: 5 évfolyamon 9 osztály: 5 szakiskola, 4 készségfejlesztő iskola. Jelenlegi tanulói létszám: 83 fő

Valamennyi osztályfokon a kerettanterv szerint történik az oktatás, a 10. évfolyamon és a készségfejlesztő iskola 11. évfolyamán került bevezetésre az új NAT.

Öt tanuló mozgássérült, ebből egy tanuló kerekesszéssel közlekedik. Egy tanuló gyengénlátó, 1 tanuló hallássérült, 13 fő él autizmus spektrumzavarral. Magas az állandó gyógyszeres, az epilepsziás, az asztmás tanulók száma. A gyógypedagógus hallgatók képzése, terepgyakorlata az előkészítő, illetve a 9 – 10. évfolyamon zajlik 3 szakvezető irányításával.

A szerkezet átalakulása – autisták, halmozottan sérültek, képzési kötelezettek fogadása óvodáskortól a tankötelezettség végéig, létszámuk jelentős megnövekedése – a pedagógiai szemlélet megújulását, változását kívánta meg, a szakiskolai képzés átalakítása szükséges volt. Az autista csoportok, a készségfejlesztő szakiskola új helyzetet, új részzakmákat hozott, belső gyakorlati helyekkel. A munkára nevelés már a korai életkorban elkezdődik, a szakképzés végét jelentő szakmai/képesítő vizsgára felkészítés a koronája. A vizsgán fiataljaink jól szerepelnek, ez dicséri a velük foglalkozó kollégák munkáját. Hagyománnyá vált, hogy **szakmai rendezvényeken**, kiállításokon, bemutatókon aktívan részt veszünk.

Intézményünk tagja a „Speciális” Szakiskolák Országos Egyesületének, az intézményegység vezetőjét beválasztották az elnökségbe. A kollégák számtalan pályaválasztási, pályaaorientációs képzésen vettek részt, a tanultakat alkalmazzák a gyakorlatban. A következő részsakma közül választhatnak a hozzánk beiratkozó tanulók: számítógépes adatrögzítő, szakácssegéd, állatgondozó, háztartásvezető.

A szakiskolai gyakorlati képzés helyszínei: az állatgondozó kivételével mind belső gyakorlólhelyen.

A **Készségfejlesztő Iskola** 2016 őszétől új intézménytípusként jelent meg a köznevelés rendszerében, a középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók részére biztosítja az életkezdéshez való felkészülést, a munkába állást lehetővé tevő egyszerű betanulást igénylő munkafolyamatok elsajátítását, továbbá a munkába álláshoz és az életkezdéshez nyújt ismereteket.

Háztartástan-életvitel, konyhai kisegítő, kisegítő takarító, mosodai kisegítő, udvaros, palántanevelő, irodatechnikai eszközök használata a képzési lehetőség. Az intézményegységben folyamatosan kommunikáló, egymásnak információt átadó, összetartó közösség alakult ki. Az iskolakert munkálatainak irányítása, az iskola környéki tereprendeések is ide kötődnek. A tanulók országos szakmai versenyeken szép eredményeket érnek el, művészeti, kulturális, sport területen rendszeresen érmekeket hoznak.

Jövőkép

Pedagógiai eszköztárunk bővítése, használható tudás minden értelmi fogyatékosági területen, alapvető tanulási technikák, pénzügyi ismeretek, elsősegélynyújtási alapismeretek terén. Kipróbálóod program folytatása, a Szakképzési Centrumokkal, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával és a Somogyi Kereskedelmi és Iparkamarával szorosabb együttműködés kialakítása. Egyre több munkahellyel ismerkedjenek meg a diákok, sajátítsák el a munkaerőpiaci elvárásokat, munkavállalói kompetenciáik fejlődjenek. IKT alkalmazások segítségével használható információkat szerezzenek. Bevezetésre kerül a **parkgondozó** új részsakma, a betölthető munkakörök: dísznövény-, virág- és faiskolai kertész, csemetenevelő. Szorosabb kapcsolat célszerű az ÉFOÉSZ Somogy Megyei Szervezetével, különösen az önálló életviteli centrumával, az iskolát elhagyó fiatalok utógondozásának, munkába állításának érdekében.

6.4.5. Kollégium

Az iskola szerves része a kollégium, mely pedagógiai tevékenysége során kiegészíti a családi és az iskolai nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védeettséget nyújt, 4 csoportban.

Kollégiumunk a megye területéről, a hét végén családjukhoz hazautazó, értelmileg sérült ill. más fogyatékosággal is élő gyermekek/tanulók élettere a tanítási év során. A tankötelezettségüket lakhelyükön teljesíteni nem tudó, illetve a rossz családi körülmények között élő gyerekek kerülhetnek ellátásba. A kapcsolat szoros az iskolával, a kollégium nyitottan működik együtt a szűkebb-tágabb környezettel. Jelenleg 65 tanuló veszi igénybe az ellátást, a tanulók száma év közben is változhat, a költözés, nehéz élethelyzet befolyásoló tényező lehet. A kollégiumvezető munkáját két csoportvezető, négy nevelőtanár, az iskolai ellátással együtt 33 gyermekfelügyelő, gyógypedagógiai asszisztens, ápoló segíti, három

műszakban. A csoportvezetők felelősségteljes munkát végeznek, koordinálják a délelőtti és délutáni műszakokat, egy váratlan szituációban azonnal intézkednek. Az éjszakai felügyelet nagy kihívás a kollégák számára. Az 5 éjszakai kolléga közül 1 ápoló. A kollégiumi nevelés legnagyobb nehézségét a tanulói összetétel jelenti. Nagyok az életkori eltérések, a súlyossági fokozatok a tanulók állapotában, az óvodás kortól a szakiskolás korig. Ezek a különbségek megjelennek a foglalkozások, programok kialakításában. Az utóbbi két évben pályázatok, támogatók, kollégák segítségével megszépültek a közösségi terek, a szobák. Mint ahogy az intézmény többi része, a kollégium is energiatakarékossá vált, korszerű fűtéssel, szigeteléssel, napelemekkel, nyílászárók cseréjével. Megújult az orvosi rendelő, védőnői szoba, váró lett kialakítva, a betegszoba fel lett újítva. A szobákban padlószőnyeg, függöny lett cserélve, a bútorokra még nem került sor. Az intézményegység terepe a pedagógus hallgatók ismerkedő látogatásának, a középiskolai közösségi szolgálat gyakorlatának végzéséhez, önkéntes fiatalok szervezeteinek szemléletformálásához.

A gyerekek kiszakadása a megszokott otthoni környezetből mindenképp megviseli őket, ezért fontos fokozott empátiával fordulni feléjük. A családi jelleget csak egy összetartó közösséggel lehet elérni. Kiválóan, nagy elhivatottsággal végzik a kollégák munkájukat.

Az elmúlt években átrendeződött a gyermekek összetétele, befogadtunk óvodás, súlyosan halmozottan fogyatékos, autista, nem beszélő, magatartási zavarokkal küzdő, veszélyeztetett helyzetű, nem szobatiszta tanulókat. Mindez felelősségteljes munkát kíván valamennyi dolgozótól. Az éjszakai műszakban dolgozók feladata is nagymértékben megnőtt. Mindegyik csoportban vannak olyan gyerekek, akik éjjel is különleges figyelmet, felügyeletet igényelnek. Több éve elindult az a tehetséggondozó-integráló program, ami a fogyatékkal élő gyermekek és a többségi iskolába járó gyermekek számára került kidolgozásra. Pályázatból valósul meg a „Szász Endre hagyatékán” – komplex művészeti tehetséggondozó program. Nagy jelentősége van az intézményegységben a felnőttek önkéntes munkájának. A rossz szociális környezetből érkező gyermekek és családjaik számára hagyomány az étel, ruha és játékadományok gyűjtése. A hétvégére hazautazó gyermekek csomagot visznek haza magukkal, ami megkönnyíti a család életét. Az ápolók a gyermekfelügyelői munkakörben is egyre nélkülözhetetlenebbek a gyerekek súlyosbodó egészségügyi állapota miatt.

Jövőkép

Fontosnak tartom a jövőben is a gyermekközpontú, családi légkör fenntartását, a tehetséggondozás újabb területekkel bővítését, önkéntesek bevonását a programokhoz, rendezvényekhez, a közösségi szolgálat folytatását, megújítását.

Figyelmet kell fordítani a kollégiumi dolgozók képzésére, önképzésére, iskolarendszerű továbbtanulására, további motiválására, segítésére. A közeljövőben 2 gyermekfelügyelő, 1 gyógypedagógiai asszisztens továbbtanulásának támogatása, 2 gyermekfelügyelő OKJ-s szakácsképző tanulmányainak befejezése történik meg.

A mozgássérült tanulók érdekében az akadálymentesítés részben megtörtént, lift beépítésével a kollégiumi szintek között, de az iskolai átmenet még gondot okoz a mozgássérült tanulók esetében. A további akadálymentesítés mellett a lakószobák bútorainak felújítása, cseréje, a fürdőszobák felújítása, az elavult, sérült eszközök, játékok pótlása, javítása, cseréje szükséges.

6.4.6. Utazó gyógypedagógusi hálózat - az integráció egyik legfontosabb pillére

Tanév	Ellátott intézmények száma	Ellátott sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók száma	Óraszám	Utazó gyógypedagógusi feladatot ellátó pedagógusok száma
2018/2019	80 (ebből 4 a Fonyódi járás területén)	473	432	52
2019/2020	79	501	434,5	51
2020/2021	76	536	447	47
2021/2022	77	650	452	48
2022/2023	77	705	460,5	48

Az óvodákban 1998 óta, az iskolákban 1999 óta látunk el gyógypedagógiai fejlesztést utazó gyógypedagógussal. 2003-ban minden városi intézmény alapító okiratába bekerült a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátása, így az integrált oktatás minden városi óvodában és iskolában szükség szerint megvalósult, a jogszabályi feltételek rendelkezésre álltak. A módszertani központ utazó gyógypedagógusi megsegítést biztosít a gyógypedagógia minden területéhez (enyhe és közép súlyos értelmi fogyatékos, autista, látássérült, hallássérült, mozgássérült, halmozottan fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők), mind a gyermekek, mind a velük foglalkozó pedagógusok és szüleik számára.

Az utazó gyógypedagógusok által ellátottak száma évről évre nő. A létszám a szakértői vizsgálatok, illetve felülvizsgálatok függvényében tanév közben is folyamatosan változik. Az új igényeknek megfelelően a csoportok létszámát bővítve, illetve a csoportok átalakításával tudjuk biztosítani, hogy minden gyermek/tanuló számára a lehető leghamarabb elkezdődhessen a terápia. 14 főállású utazó gyógypedagógus, 10 más intézményegységben dolgozó, az utazó hálózatban túloránban foglalkoztatott, 24 megbízási szerződéssel foglalkoztatott óraadó pedagógus látja el a megnövekedett feladatokat.

A feladatellátási terület jelentős szakmai fejlesztést tud megvalósítani a TÁMOP 3.1.6 és a jelenleg futó EFOP 3.1.6. (Köznevelés esélyteremtő szerepének erősítése) pályázatoknak köszönhetően.

A megalakult „Együttnevelést segítő” pedagógusok intézményközi munkaközössége, hálózati fejlesztése kiemelt feladatként jelent meg a jogszabályokban és az intézményünkben. A terület vezetője és a kollégák figyelnek az ellátás szakszerű, igényes megszervezésére. A kidolgozott szakmai protokoll segíti a munkát. A növekvő igények miatt a túlterhelés, a magas óraszám jellemző. Az utazó gyógypedagógusok a helyszínre jutást előregegett, vagy saját járművekkel oldják meg. Szükséges a gépjárműpark bővítése, ehhez pályázatot adott be a fenntartó, közös egyeztetéssel. Az "Együtt-működik" Gyógypedagógia és szakszolgálati intézmények esélyteremtő szerepe születéstől a munkába állásig című **EFOP-3.1.6-16-2017-00015** azonosító számú projekt keretében módszertani segédletek kidolgozására, több témában szakmai műhelymunkák, kéttanáros modell keretében történő óravezetés, szülői tréningek, családi élménynapok megszervezésére került sor.

A **módszertani segédletek** közül legjelentősebbek az utazó gyógypedagógusi hálózat protokollja, a sajátos nevelési igényű gyermekek tehetséggondozása *interdiszciplináris módszertani ajánlás*, segédanyag a tanulási nehézségekkel, diszlexiával küzdő tanulók számára 2-4. évfolyamra, feladatlapok félévi és tanév végi mérések előkészítéséhez, támogatásához és a differenciált feladatbank. Számtalan műhelymunka, szülősegítő program, családi élménynap, gyermektábor, családi tábor, érzékenyítő program, eszközbemutató valósult meg.

Jövőkép

A **legfontosabb fejlesztési cél**, a megnövekedett létszám miatt 1 fő státusz bővítés, valamint a továbbtanulás támogatása a hiányszakok esetében. Fontos a tudásmegosztás érdekében az utazó kollégák számára megszervezni egymás óráinak látogatását, ami nagyon nehéz feladat az órák eloszlása miatt. Fontos továbbá műhelymunkák szervezése, pályázatokban való részvétel biztosítása, a szakkönyv és eszközpark megújítása, kiegészítése, az **eszközkölcsonzés további kommunikálása a szülők felé**. A bázisintézményi feladatok az integráció, az utazó gyógypedagógia felé tolódtak, ezért átkerül a feladat az intézményegység- vezetőhöz, megvalósítása a kollégákat is érinti. Jól bevált a pályázati támogatással indult kéttanáros modell, javasolt a folytatása a jövőben. A gépkocsipark fejlesztéséhez pályázat beadására került sor, elnyerése esetén beszerzés szükséges.

6.4.7. Nagybjomi Tagintézmény

2014 óta a Bárczi Gusztáv EGYMI Tagintézménye, ahol 6 tanulócsoportban értelmileg különböző fokban sérült gyermekek fejlesztése, nevelése, oktatása zajlik. Jól felkészült, innovatív pedagógusok alkotják a szakmai közösséget, kiegészülve a pedagógiai munkát segítő kollégákkal. Az asszisztensek elsősorban az összevont osztályokban segítenek, illetve a technika tantárgy oktatásában segédkeznek. Jelen vannak a délutáni tanuláshoz, segítve a tanulók felkészülését. Jelenleg 12 főállású gyógypedagógus, 5 fő pedagógiai munkát segítő kolléga és 1 fő technikai dolgozó végzi munkáját elhivatottan a tanulók nevelésében-oktatásában. A tagintézmény önálló vezetővel, magas színvonalon végzi nevelő-oktató munkáját. Hagyományait ápoló, családi légkört kialakító, kiemelkedő tehetséggondozást folytató vezetőre, kollégákra támaszkodhatok.

A tanulók 90 %-a halmozottan hátrányos helyzetű, alulszocializált környezetből érkeznek. Magas színvonalú tehetséggondozással, a felzárkóztató tanórák segítségével a hiányosságok, a lemaradások leküzdésével kompenzálják a hátrányokat. Képzőművészeti, zenei, tánc, versmondás területen, a sportban, kiemelkedő eredmények születtek, tanulmányi versenyeken jól szerepelnek, megyei első helyezéssel is büszkélkedhetnek. Az összevont osztályokban a legfontosabb értékek az önálló életvitelre való felkészítés, a munkára nevelés, egészséges, elfogadó környezet kialakítása, integráció és esélyegyenlőség elősegítése.

Pályázat, mint az Útravaló Ösztöndíjprogram, Út a szakmához alprogram a hátrányos helyzetű – köztük roma/cigány – tanulók szakmához jutását segíti elő ösztöndíjjal és mentori támogatással. Az Út a szakmához alprogram célja a részt vevő szakiskolai tanulók sikeres tanulmányainak elősegítése, tanulási nehézségeinek leküzdése. A tagintézményből 3 tanuló vesz részt 1 mentorral.

A zenei nevelést segíti az NTP-SPEC- 21 „A speciális fejlesztést célzó programok támogatása” témában „Versek, dalok, ritmusok”, az utazó feladatokat az EFOP-3.1.6 "Együttműködik" Gyógypedagógia és szakszolgálati intézmények esélyteremtő szerepe születéstől a munkába állásig pályázat.

Kiemelt fejlesztési feladatok a tanulás- tanítás során

A kiemelt feladatok a jogszabályoknak megfelelően teljesülnek. A pedagógiai programban meghatározott feladatok közül prioritást élvez a komplex, sérülésspecifikus fejlesztés, melyben minden gyermek részt vesz. A tanulási esélyegyenlőség segítése érdekében kiscsoportos foglalkozásokon, változatos sokszínű szabadidős programokon vesznek részt a tanulók. A lemorzsolódás nyomon követése folyamatos, a megelőző tevékenységek hatékonyaknak bizonyulnak. A szakmai munka mellett kiemelt feladatként vannak kezelve a közösségépítő programok.

A munkaközösségen belül a felhalmozódott tudás és tapasztalat átadása konzultációk, szakmai megbeszélések, esetmegbeszélések során valósul meg.

Kiváló szakmai kapcsolatot ápolnak az utazó kollégák a település óvodájával, ahol a „Nyitott iskola” programsorozat foglalkozásait is tartják, illetve a nagybajomi többségi általános iskolával, ahol a fejlesztő foglalkozások mellett, közös szabadidős programokat szerveznek. Utazó tanári feladatokat a környező települések óvodáiban, iskoláiban látnak el, 3 településen, 6 intézményben 37 órában biztosítják a 74 gyermek/diák fejlesztését. Megnőtt a logopédiai fejlesztést igénylő beszédfigyelmetlen óvodások száma, egy fő gyógypedagógus logopédus teljes munkaidőben túlórával, 4 fő pedig néhány órában végzi a fejlesztést.

A tárgyi felszereltség megfelel az eszközjegyzéknek. 5 terem van interaktív táblával felszerelve, a 13 munkaállomással felszerelt informatika terem a TIOP pályázatnak köszönhető. A szociális segítő tevékenységéhez a megfelelő körülmények biztosítottak, iskolaőr segíti a munkát.

Jövőkép

A továbbképzési lehetőségek feltérképezése, továbbtanulásra való ösztönzés, a pedagógusok ismereteinek, kompetenciájának folyamatos bővítése, újítása külső és belső továbbképzésekkel kiemelt feladat. A pedagógushíány megoldása érdekében új lehetőségek keresése szükséges, többszöri bemutatkozással, nyílt napokkal. A közös programok szervezése jó motiváció, kiegészítő. Rendszeres kapcsolat a családokkal, szülők hatékonyabb bevonása a fejlesztő munkába, esetmegbeszélések számának növelése.

Az épület egy ma már többségében elöregedő fából álló parkban áll, mely ideális környezet a tanulóknak, de a környezetet rendben tartani a helyi önkormányzattal alapos egyeztetést igényel. Az épület állaga ismételten nagyobb felújításra, beruházásra vár a nyári karbantartási munkák mellett. A nyílászárók felújításra szorulnak. A fejlesztő eszközökkel való ellátottság megfelelő, de az eszközök cseréjére szükség van folyamatosan.

Az eszközellátottság és a tanulói eredményesség növelése érdekében rendkívül fontos a pályázati kiírások folyamatos nyomon követése, pályázatok írása, megvalósítása, lebonyolítása.

6.4.8. Kiemelt területek

Diákönkormányzat

A diákönkormányzat segítő pedagógussal működik, a tanulói rendezvényekhez, önérvényesítésükhöz kapcsolódva. Kívánságaik, véleményük a patronáló tanár közvetítésével fogalmazódnak meg. A DÖK tagjai az iskolagyűlések, nemzeti, hagyományokhoz kötődő ünnepek előkészítésének segítői.

Jövőkép

A diákönkormányzat vezetésének több lehetőség biztosítása, a segítő pedagógussal szorosabb vezetői együttműködés.

Add a kezed Alapítvány

1993-ban létrejött az iskola „Add a kezed” Alapítványa az intézményben nevelt, oktatott sajátos nevelési igényű tanulók tehetséggondozására, képességfejlesztésére, szabadidős, sport, kulturális programok szervezésére, üdültetésre, táboroztatásra, tanulmányutak, kirándulások szervezésére, a munkába állás segítésére. A bevételek a kuratóriumi döntés értelmében a tanulók, tanulócsoportok érdekeit szolgálják, tevékenységüket támogatják. Sokat jelentett minden időszakban a tehetséges diákok országos és nemzetközi versenyekre, bemutatókra, kiállításokra való eljutásában az alapítvány közreműködése.

Jövőkép

Mint kuratóriumi tag fontosnak tartom a bevételi források, támogatások keresését, a jótékonyági rendezvények szervezését, támogatók körének bővítését.

Pályázatok

Intézményünk, alapítványunk, diáksport egyesületünk számtalan projektet valósított meg sikeresen az elmúlt 5 évben. A fenntartó és a városi önkormányzat különböző forrásokból támogatta az infrastruktúra fejlesztését, a felújítást, az eszközellátottságot, a szakmai munkát. Valamennyi nyertes pályázatban megfogalmazott program megvalósult, melyek lebonyolításában minden dolgozó részt vett.

Jövőkép

Pályázatok figyelése, keresése, részvétel a fenntartó által biztosított lehetőségekben, civil szervezetekkel együttműködve újabb projektek kidolgozása, beadása.

Bázisintézmény

Az intézmény számos innovációt dolgozott ki, jó gyakorlatai és módszertani modelljei ismertek és keresettek. Elsősorban a kettős különbözöségre, a hátrányos helyzetre, hátránykompenzációra, tehetséggondozásra utalnak a témák, az egyenlő esély megteremtése érdekében. Bázisintézményi működésében a testület tovább kívánja megosztani módszertani modelljeit az integráció, a hatékony együttnevelés gyakorlata a hátránykompenzációs technikák, az autizmus, a konfliktuskezelés, a tehetséggondozás, a környezetvédelem, egészséges életmód területén.

Jövőkép

A megújításra beadott pályázat elnyerése esetén az utazó gyógypedagógia integrációt támogató jó gyakorlatainak megosztása.

Ökoiskola

A környezettudatosság régóta jelen van az iskola életében, évek óta valósítottunk meg programokat, tevékenységeket. A növények és állatok felelősségteljes gondozása, pedagógusaink példamutatásával jelentőssé vált. A madárvédelem, iskolakert az intézményhez tartozó nagy udvarrészen is látható. A környezettudatos magatartás, az egészséges életmód prioritást élvez intézményünkben. Az iskolai lét mindennapjainak meghatározó eleme a természet tisztelete, a felelősség a környezet iránt, a helyes életmód kialakítása.

Jövőkép

Örökös Ökoiskola cím elnyerése, az iskolakert további művelése, bővítése.

7. Összegzés

A Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény 1948 októberében, 75 éve kezdte meg Kaposváron a sérült gyermekek ellátását általános iskolájában. Azóta óvodát, szakiskolát, fejlesztő nevelés-oktatást végző iskolát, kollégiumot, utazó gyógypedagógiai hálózatot indított az általános iskola mellett. Tagintézménye saját kérésére csatlakozott. Jelenleg minden fogyatékoságtípust ellát. Fejlesztő iskolájában súlyos, halmozottan sérült, több nem beszélő, mozgássérült gyermeket gondoz. A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása párhuzamosan zajlik szegregált és integrált keretek között.

Az intézmény gyógypedagógusai a városi, járási óvodákban, általános és középiskolákban 705 fejlesztésre szoruló gyermeket, tanulót fejlesztenek és segítik a pedagógusok munkáját. A Dél-Dunántúli Régióban kiemelkedő szerepet betöltő, 5 intézményegységből és egy tagintézményből álló, egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény a gyógypedagógus hallgatók gyakorlóterepe, Ökoiskola, Kiválóra Akkreditált Tehetségpont, Minősített Tehetséggondozó Műhely, Bázisintézmény, Microsoft Innovatív iskola. Minden lehetőséget megad a hátrányos helyzetű, sokszor nagyon nehéz helyzetben élő nevelteinek.

A Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény a hazai gyógypedagógia területén fontos szerepet tölt be. Intézményünk csatlakozott országos szakmai szervezetekhez, tagja az EGYMI Országos Egyesület szervezetének, a Speciális Szakiskolák Országos Egyesületének, az NPK EGYMI tagozatának.

Az évek során folyamatosan változott és alkalmazkodott a megújuló társadalmi és környezeti elvárásokhoz, a változó jogszabályi háttérhez, megfelelően a fenntartói, szülői, partneri elvárásoknak. Mindig felismerte a lehetőségeket, előre lépett. Innovatív gyógypedagógiai szemlélete, a tantestület együttműködése a vezetéssel, a vezetői elvárások támogatása, a közös erőfeszítések minőségi színvonalat eredményeztek, így országos elismertségű intézménnyé nőtte ki magát.

A tanulók és a kollégák eredményei igazolják a gyógypedagógiai munka és az együttműködés hatékonyságát. Kiemelt figyelmet fordít az épektől eltérő fejlődésre, a sérülésspecifikumokra, a hátrányt kompenzáló fejlesztésre, felzárkóztatásra, a képességek kibontakoztatására, a tehetséggondozásra, társadalmi rehabilitációra, integrációra, inklúzióra, a szakmai munka további magas színvonalon történő folytatására, az intézményben felhalmozódott szakszerű, modern gyógypedagógiai tudás terjesztésére, publikálására. Ide tartozik a pedagógiai szakmai ellenőrzésre, intézményi önértékelésre történő tudatos felkészülés, a minősítések, tanfelügyeleti látogatások kiváló eredményei.

8. Zárszó

Vezetői szemléletem, tevékenységem a gyógypedagógia iránt érzett elkötelezettségre, a fogyatékos gyermek/tanuló szeretetére, munkatársaim iránt érzett tiszteletre épül. Intézményvezetőként fontosnak tartom az együttműködést, a csapatmunkát, a szakmai fejlődést, az inspiráló környezetet, a hagyományok őrzése mellett a megújulást, a kreativitást. Büszke vagyok a diákjaink eredményeire, a tanulmányi mellett az érmeke, az ösztöndíjakra, arra, hogy itt dolgozhatok, innen indultam, és még érzem magamban azt az erőt és elhivatottságot, amit a kollégáim is látnak bennem. Büszke vagyok rátok, arra a gyerekszeretetre, amit a mindennapokban kifejezték, arra, hogy mindent megtesztek az állapotuk javulásáért, hogy sárban, hóban viszitek a támogatásokat a legeldugottabb falvakba, hogy nincs időkorlát, ha kell, bármédig és bármikor teszitek a dolgokat, evvel nem hivalkodtok, nem kéritek számon senkitől. Büszke vagyok arra, hogy iskolakert van az udvarban, zenekar alakult, szabadfogas akció indult kezdeményezésekre, hajnalban keltek, ha sütni, főzni kell, varrtok, csomagoltok, színezték, dekoráltok, jótekonysági vásárt, bált szervezték, és hozzátok ötleteiteket. Lehetetlen felsorolni mi mindent teszték, tesztünk együtt, így hát biztos vannak kimaradt események, tettek, gondolatok, a megértéseket kérem! Büszke vagyok a leveleitekre, üzeneteitekre, amikor sajnáljátok, hogy az iskolai rendezvényen nem voltam jelen, mert nagyon tetszett volna, de felveszitek és megnézhetem. Büszke vagyok arra is, hogy együtt gondolkodunk és fontos a véleményem, hogy egy nyelvet beszélünk, hogy szavak nélkül is értjük egymást! **Büszke vagyok arra, amit együtt elértünk!** 5 évvel ezelőtt ezt írtam:

Vezetőként meg kell tanulni, hogy a csatában az első sor nekünk jár, és vállalni kell, ha elvérzel. Ezt mindig komolyan vettem. Tudtam, ha nem voltam népszerű, mégis végig kellett mennünk a látszólag nem szimpatikus úton, és azt is tudom, hogy 20 év rengeteg idő, csoda, hogy együtt maradtunk, de szinte mindent elértünk, országosan elismertté váltunk.

Most is élnek ezek a gondolatok, némi kiegészítéssel. 25 év múlt el, közben egy erős vezetés alakult, már nem egyedül kell elől mennem, a csaták is szelídültek, talán érthetőbbé váltak a vezetői lépéseim, könnyebben számolunk el a kevésbé szimpatikus nehézségekkel is. Országosan ma is elismertek vagyunk, tudtuk fenntartani, tudtuk fokozni, példát mutatunk, minta vagyunk! Elérni valamit nagy dolog, de megőrizni, fenntartani, még tovább lépni, az a valami!

Megköszönöm az intézmény minden dolgozójának, a fenntartónak 25 éves vezetői munkámhoz nyújtott segítségét, támogatását.

Dr. Benczéné Csorba Margit